

ISBN:978-975-11-7777-3

Çevreme Duyarlıyım
Değerlerime Sahip Çıkıyorum

EĞİTİCİ Kılavuzu

4.
SAYI

SABİR

Şubat 2024

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Ahmet İŞLEYEN

Yayın Koordinatörü
Dr. Yusuf AKBAŞ

Editör
Dr. Ali GÜL

Yazarlar
Mehmet GÜVEN
Nuray UĞURLUOĞLU
Hilal DEMİR

Proje Koordinatörü
Abdulaziz GÜVEN

Dil Uzmanı
Tevfik Fikret TAŞKIN

Ölçme ve Değerlendirme
Nuray UĞURLUOĞLU

Kapak ve İç Tasarım
Hakan ÖZTÜRK
Faize ULUSOY

Resimleme
Serdar DEMİRCAN

Emeği Geçenler

Diyanet İşleri Başkanlığından Mehmet Fatih TUNÇ ve Ayşe KAYA'ya ve fasikül için sabır konulu video gönderen illerimize değerli katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

ISBN:978-975-11-7777-3

Her hakkı saklıdır ve Milli Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

FASİKÜL HAKKINDA	4
ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ	6
GRUP OLUŞTURMADA ALTERNATİF ÖNERİLER	7
ETKİNLİK HAZIRLAYICIYA VE UYGULAYICIYA NOTLAR	9
ETKİNLİK UYGULAMA REHBERİ	10
HEDEFİNİ BELİRLE.....	10
ETKİNLİK HAVUZU	10
ÖĞRENCİYİ TEŞVİK ET	11
MESAJINI GÜÇLENDİR	11
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	11

BİRİNCİ HAFTA

HEDEFİNİ BELİRLE.....	13
HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ	15
MULTİMEDYA ÖNERİSİ	17
ETKİNLİK HAVUZU	19
MESAJINI GÜÇLENDİR	26
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	27

İKİNCİ HAFTA

HEDEFİNİ BELİRLE.....	28
HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ	30
MULTİMEDYA ÖNERİSİ	34
ETKİNLİK HAVUZU	35
MESAJINI GÜÇLENDİR	42
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	43

ÜÇÜNCÜ HAFTA

HEDEFİNİ BELİRLE.....	44
HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ	46
MULTİMEDYA ÖNERİSİ	51
ETKİNLİK HAVUZU	52
MESAJINI GÜÇLENDİR	56
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	57

DÖRDÜNCÜ HAFTA

HEDEFİNİ BELİRLE.....	58
HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ	59
MULTİMEDYA ÖNERİSİ	61
ETKİNLİK HAVUZU	62
MESAJINI GÜÇLENDİR	66
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	67
SABİR DEĞERİ ÖĞRENCİ ÖNTEST DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	68
SABİR DEĞERİ ÖĞRENCİ SONTEST DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	69
SABİR DEĞERİ VELİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	70
VELİ DESTEK MEKTUBU	71
SABİR DEĞERİ SÖZLÜĞÜ	73

FASİKÜL HAKKINDA

Sabır kavramı; bir şeyi beklerken mevcut koşullara dayanabilme, kendini tutma, beklerken olumsuz düşünmeme ve dayanma gücü olarak açıklanabilir. Anlatması, yaşaması ve uygulaması en zor olan kavramlardan biridir, sabır. Destanlar yazılmış onun mihmandarlığında, nice kahramanlar çıkmış onun tezgâhında, nice aşklar sabırla yoğrulmuş vatan olmuş, bilim olmuş, sanat olmuş ve tarihe damga vurmuş. Kolay olana herkes talip olur. Zor olana ise sabredenler ve gerçekten kazanacak olanlar talip olur.

Ham bir meyve ne kadar acıdır. Boğazımızda kalır, olgun bir meyve ne kadar lezzetli ve faydalıdır. Onu bu hale getiren; rüzgâra, yağmura, güneşe ve gecenin zifiri karanlığına sabrederek beklemesidir. Bekleriz ki çocuklarımız zorlukları, hayatı, başarıyı, kaybetmeyi yaşamadan öğrensın; sabırlı olsun. Onları da olgunlaştıracak hayatın kendisi, öğrendikleri ve yaşadıkları olacaktır. Bize düşen onlara geçmişten ve köklerimizden aldığımız tecrübeleri doğru aktararak rehberlik yapabilmektir.

Zor şartlar altında cesaretini, metanetini kaybetmeden sıkıntılara, zorluklara katlanma, dayanma ve dayanıklılık anlamına gelen sabır, bizim hayatımızda sahip olmamız gereken en önemli değerlerden biridir. Kur'an-ı Kerim'de sabırla ilgili pek çok ayet vardır. Peygamberlerin tümüne sabır tavsiye edilmiş, onlar da bu tavsiyeye uymuşlar ve ümmetlerine örnek olmuşlardır.

Bizler, başladığımız işlerde ufacak bir zorluk yaşamaya başladığımızda hemen moralimiz bozulur ve yaptığımız işten vazgeçeriz. Oysaki sabır bir anahtardır. Açmadığı kilit görülmemiştir. Sadece o anahtarı bıkmadan usanmadan, elimizden düşürmeden kilidi açmak için defalarca denememiz lazımdır. Özellikle günümüz insanında, gençlerimizde teknolojik gelişmeler ve değişimler bağlamında, hız çağına ayak uydurmaya çalışan davranışsal durumlar görülmektedir. Bu durumlar, sabır duygumuzu yitirmemize sebep oluyor. Gelenek ve gelecek arasında yerini almaya çalışan gençlerimizi bazen aceleci ve sabırsız olarak nitelendiriyoruz. Ancak, onları ve çağı doğru okuyarak kendi tecrübelerini oluşturacak imkânlar sağlamalıyız. Rehberlik ederken kendi tecrübelerimizi dayatmak yerine bizim de aceleci tutumlarımız olduğunu ve hayatın olağan akışında sabrı kazandığımızı unutmamalıyız.

İşte bu şekilde hayatın içinde yaşayarak kazandığımız sabır, insana sağlam bir duruş, yaşam boyu devam edecek sükûnet, güven ve sarsılmaz bir istikrar kazandırır.

“Ey Can, sana bir daralma gelirse, yararınadır; kaygılanma. Sürekli yaz mevsimi olsaydı, güneş bahçeyi yakıp kavururdu.” der, Mevlana. Öğrencilerimize yaptığımız değerler eğitimi çalışmaları vesilesiyle sabrı tanıtmaya ve niçin gerekli olduğunu kavratmaya çalışıyoruz. Zorlukların bizi yarına, daha güzele ve rahatlığa kavuşturacağını etkinlikler ve yaşanmışlıklar üzerinden aktarmak istiyoruz.

Sabır değerini içeren fasikülümüz, öğrencilerine değer eğitimi verme çabasında olan değerler kulübü temsilci öğretmenleri ve eğiticiler için rehber olarak hazırlanan içeriklerden oluşmaktadır.

Bu fasikülde, hem okul alanı içerisinde (sınıfta, bahçede, koridorlarda) yapılabilecek hem okul dışı (okul çevresinde, mahalle aralarında, sokakta, yakın ve uzak çevre gibi) ÇEDES

uygulama mekânlarının tamamında rahatlıkla uygulanabilecek hem de aileyi ve çevreyi sürece dahil ederek eğitici rehberliğinde kazanıma ulaştıracak etkinlik örneklerine yer verilmeyle çalışılmıştır.

Fasikül çalışmasında, temel eğitim ve ortaöğretim düzeyindeki öğrencilere yönelik Talim ve Terbiye Kurulu tarafından yayımlanan öğretim programlarında yer verilen “kök değerler” ve bu değerlerin genel ve özel kazanımları incelenerek kazanımlar oluşturulmuştur.

Öğrencilerin millî, manevî, ahlâkî değerleri özümseyebilmesi ve hayatına yansıtabilmesi için gerekenler:

- Doğruyu-yanlışı, iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini, ahlâkî olanı ve olmayanı, kutsal kabul edilen kültürel ve toplumsal normlara uygun olanı ve olmayanı, evrensel değerlere uygun olanı ve olmayanı bilme ve ayırt etme düzeyi,
- Karşılaştığı seçenekler arasında doğruyu, iyiyi, güzeli ve ahlâkî olanı, kültürel ve toplumsal normlara uygun olanı isteme ve tercih etme düzeyi,
- Tercihleri doğrultusunda doğru, iyi, güzel, ahlâkî ve kutsal normlara uygun olanı yaparak kişilik ve karaktere dönüştürme düzeyi dikkate alınarak organize edilmiştir.

Etkinliklerin içerik ve kurgu tasarımları, eğitim programlarında ön plana çıkan beceri temelli ve öğrenci merkezli eğitim paradigmalarının öngörülerini doğrultusunda yapılmıştır. Öğrencilerin iş birliği yapabilmeleri, etkin ve aktif öğrenme gerçekleştirebilmeleri, öğrenme stillerini ve bireysel farklılıklarını keşfedebilmeleri için farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmaya çalışılmıştır. Etkinlikler, araştırmayı teşvik eden, doğruya ulaşmak için sorular soran, duygudaşlık kurabilmek için canlandırma ve drama etkinlikleri gerçekleştiren, üretmeye ve paylaşmaya teşvik eden yeterlilikler taşımaktadır.

Etkinlikler; eğitimcilerin, akranların, aile bireylerinin, yakın ve uzak çevrenin rehber ve model olmaları durumu göz önüne alınarak okul içinde ve dışında, özel hayatında ve toplum içerisinde öz disiplinle; ölçülü, dengeli, duyarlı ve değerlerine sahip çıkıp koruyacak seviyeye taşınması anlayışıyla hazırlanmıştır.

Etkinlikler; yakından uzağa ilkesi ile çocuğun fiziksel, ruhsal ve duygusal gelişimini destekleyecek, ailesi, arkadaşları, yakın ve uzak çevresi, içinde yaşadığı toplum, ülkesi ve dünyayla ilişkisi üzerinden farklılıkları dikkate alan, insani ve evrensel değer ve beceri eğitimi vermeyi hedeflemektedir. Bu yönüyle kapsayıcı ve bütünleştirici özellik taşımaktadır.

Etkinliklerin her biri; her sınıf düzeyine, her yaş grubuna ve aynı öğrenme ortamında farklı beklentileri ve farklı geçmiş yaşantıları olan öğrencilere uygun olamaz. Bu nedenle etkinliklerde sınıf düzeyi, yaş aralığı ve hazır bulunuşluluk seviyesi gibi belirleyici, ayırt edici ve nitelendirici unsurlar özellikle belirtilmemiş olup bu konudaki tercih ve inisiyatif temsilci öğretmene ve eğitime bırakılmıştır. Eğitici; etkinlik seçimlerinde hedef kitlenin sınıf düzeyini, yaşını, hazır bulunuşluluk seviyesini, çevrenin koşullarını, uygulama mekânının imkânlarını, hedef kitlenin ihtiyaçlarını ve beklentilerini dikkate almalıdır.

ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Etkinlikler uygulanırken gelişim ve eğitim psikolojisi ile öğretim yöntem ve tekniklerinin tüm ilkeleri göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Etkinliklerin kurumlar arası iş birliği ve ziyaret gerektirdiği durumlarda yasal izinler ve resmî prosedürler eğitici tarafından etkinlik öncesinde tamamlanmalıdır.
3. Önceden hazırlık yapılması gereken durumlarda, planlanan etkinliklerle ilgili paydaşlar (ÇEDES uygulama mekânlarındaki ilgili personeller, öğrenciler veya aileler) bilgilendirilmeli, ortamın ya da etkinliklerin hazırlanabilmesi için yeterli süre verilmelidir.
4. Velilerin gerçekleştirilecek etkinlikler ile ilgili yanlış ve eksik bilgileri ya da önyargıları olabilir. Böyle durumlarda, sadece öğrenciyi bilgilendirmek bazen öğrenci ve ailesi arasında çatışmalara yol açabilir. Bu nedenle öğrencilerle yapılan faaliyetler ve öğrencilere verilen görevlerle ilgili öğrenci velilerini de bilgilendirerek onları da sürecin bir parçası kılmak önem arz etmektedir.
5. Aile katımlı etkinlikler hazırlanırken aile bütünlüğü bozulmuş, aile bireylerinden (vefat, tutukluluk, engellilik, şehir ya da yurt dışında çalışma, Çocuk Esirgeme Kurumu uhdesinde olma, vb.) ayrı yaşamak durumunda olan öğrencilerin özel durumları da dikkate alınarak planlanmalıdır.
6. Öğrencilerle bir araya gelmeden önce etkinlikle ilgili planlama yapılmalı, malzeme gerektiren etkinlikler varsa malzemeler temin edilerek uygulama mekânına hazırlıklı gidilmelidir.
7. Etkinlikler ve kazanımlar planlama yapılmadan önce mutlaka okunmalı, gerekliyse öğrenci seviyesi ve süre de dikkate alınarak etkinlikler geliştirilmeli, çeşitlendirilmeli, yenisinden kurgulanmalı veya değiştirilmelidir.
8. Etkinlikler esnasında öğrencilere rol ve görev verilmelidir. Verilen görevler, onların özgüvenlerini geliştireceği gibi sorumluluk bilinci kazanmalarında da sürükleyici bir güç olacaktır. Ancak, öğrencilere görev verilirken emredici bir üsluptan kaçınılmalıdır. Öğrencilerin eğlenerek öğrenebileceği ve gönüllü olarak aktif rol alacağı bir ortam kendilerine sunulmalıdır.
9. Etkinliklerin uygulanması sırasında karşılıklı saygı, sevgi, hoşgörü iklimi oluşturulmasına dikkat edilmeli; öğrencilerin öğrenme ortamında küçük düşme, yanlış cevap verme gibi kaygıları olmadan, çekinmeden kendilerini ifade edebilecekleri, rahat ve güvende hissedebilecekleri bir ortam oluşturulmalıdır.
10. Öğrencilerle etkileşim süreçlerinde, öğrenci paylaşımlarına ilişkin yorumların yapıcı olmasına dikkat edilmeli ve etkinlikler sırasında aynı yapıcı tutumun öğrenciler tarafından birbirlerine karşı sergilenmesine de özen gösterilmelidir.
11. Öğrencilerle iletişim kurarken gelişimsel özellikleri iyi analiz edilmeli, hassas süreçler içerisinde olabilecekleri, duygu, düşünce ve davranışlarında dalgalanmalar yaşayabilecekleri dikkate alınmalıdır. Öğretmenin bu durumları olgunlukla karşılaması, bilginin, becerinin, değer ve tutumun topluma gençlerle aktarılacağı unutulmamalıdır. Öğrencilere bulundukları yaş dönemine uygun olarak formasyonel davranılmalı ve doğabilecek problemler öngörülerek gerekli önlemler alınmalıdır.

12. ÇEDES faaliyetlerinde aktif bir şekilde katılım sağlamak isteyen öğrenciler olabileceği gibi, bu öğrencilerin yanı sıra çekingen, dinamik bir katılım sağlamaktan sakınan öğrencilerin de olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Değerler kulübü faaliyetlerinde öğrencilerin katılımı hususunda öğrenciler arasında dengeyi sağlayarak, birbirlerine fırsat verecekleri ortam oluşturulmalıdır.
13. Etkinlikler sırasında öğrencilerin özel bir durum yaşadığı fark edildiğinde bu durum kalabalık arkadaş ortamında çözülmeye çalışılmamalıdır. Öğrenciyle özel olarak görüşmeli ve gerekirse öğrencinin de onayı ile aile ve okul rehber öğretmenleri konu ile ilgili bilgilendirilmeli, destek istenmelidir.
14. Katılımcı sayısının yapılması planlanan etkinlik için fazla olduğu durumlarda öğrenciler iki, üç veya dört gruba bölünmelidir.
15. Gruplara ayrılarak gerçekleştirilecek etkinliklerde, etkinliğin gerektirdiği özel şartlar da dikkate alınarak grupların her seferinde aynı olmamasına ve farklı kişilerden oluşmasına dikkat edilmelidir.

GRUP OLUŞTURMADA ALTERNATİF ÖNERİLER

Yapılacak etkinliklerde grup oluşturma ihtiyacı olduğunda her seferinde ilgi çekici, eğlendirici farklı bir yöntem kullanmak, öğrencinin ilgisini artıracak gibi aynı zamanda yapacağı etkinliğe hazırlanırken de eğlenmesine, aktif olmasına, problem çözme becerisini geliştirmesine imkân tanıyacaktır. Gruplama yapılırken sayı, beceri, gelişim özellikleri gibi yönlerden birbirlerine denk gruplar oluşturulmasına dikkat edilmelidir.

Alternatif grup oluşturma örnekleri

- Cinsiyet ve yaş gibi ortak bazı özelliklere göre grup yapılabilir.
- Tek sıra yapıp sayma yöntemi kullanılabilir. Tek rakamlar bir grup, çift rakamlar başka bir grup yapılabilir.
- Öğrenci listesinden rastlantısal olarak grup üyeleri seçilebilir.
- İki öğrenci, öğretmen tarafından seçilir. Grup üyelerini belirleme görevi, o öğrencilere verilir ve sırayla her öğrenci kendi grubuna üye seçiminde bulunabilir.
- Öğrenci isimlerinin alfabetik sırasına göre grup oluşturulabilir.
- Örneğin; ismi, “k” harfi ve sonrasındaki harfle başlayanlar bir gruba; ismi, “j” harfi ve öncesindeki harflerle başlayanlar diğer gruba ayrılabilir. Üye sayıları denk gelmiyorsa harfler değiştirilebilir.
- Yine, çocukların kendi aralarında uyguladığı ebe belirleme yöntemlerinde olduğu gibi tekerlemelerle sayışma, ayak boyu ile kesişme gibi yöntemler de kullanılabilir. Grup oluştururken öğrencilerin kendi gruplarını oluşturmalarına, grup dağılımlarındaki dengeleri de gözleterek imkân vermek mümkündür.
- Birden fazla gruba yapılabilecek etkinliklerde, öğrencilere doğum tarihleri sorularak, doğum tarihleri ilkbahar ayları arasında olanlar bir grup, yaz ayları arasında olanlar

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

bir grup, sonbahar ayları arasında olanlar bir grup, kış ayları arasında olanlar da diğer bir grup olmak üzere gruplara ayrılabilir (İhtiyaç duyulan grup sayısına göre mevsimler değil de aylar kullanılarak grup sayısı azaltılıp çoğaltılabilir.).

- Öğrenci sayısına denk gelecek sayıda, ihtiyaç duyulan grup sayısı kadar renkli kâğıt, (Beş gruba ihtiyaç duyuluyorsa beş farklı renk kâğıt.) bir kutuya konulabilir. Her öğrencinin kutudan bir kâğıt çekmesi ve kâğıtların renklerine göre gruplara ayrılması sağlanabilir.
- İlk isimlerindeki harf sayısına göre öğrenciler gruplara ayrılabilir. İsminde dört harf olanlar bir grup, beş harf olanlar bir grup, altı harf olanlar bir grup şeklinde oluşturulabilir.
- İçi görünmeyen bir kutuya, ayrılacak grup sayısı kadar farklı renkte ve aynı sayıda pet şişe kapağı atılır. Öğrencilerden kutuların içlerine bakmadan birer kapak çekmeleri istenir. Aynı renkte kapak çeken öğrenciler aynı grupta olacak şekilde öğrenciler gruplara ayrılabilir.
- Öğrencilerden bir kâğıda kimseye göstermeden 0-100 arası bir rakam yazmaları istenir. İstenen sayıda gruba göre 0-20 arası rakam yazanlar bir grup, 21-40 arası yazanlar bir grup, 41-60 arası yazanlar bir grup şeklinde gruplar oluşturulabilir.
- Oluşturulması planlanan grup sayısı kadar farklı boyutlarda çubuk, öğrenci sayısı kadar hazırlanır ve bir bardağa konulur. Öğrencilerden birer çubuk almaları istenir ve çubukların boylarına göre öğrenciler, gruplara ayrılabilir.
- Öğrenciler destekledikleri futbol takımlarına ya da sevdikleri renklere göre gruplara ayrılabilir.

ETKİNLİK HAZIRLAYICIYA VE UYGULAYICIYA NOTLAR

Değerli eğitici,

Projemiz kapsamında hedeflenen kazanımlara öğrencilerimizi ulaştırmada sizlerin gayreti, emeği, fedakârlığı ve örnek olmanız çok önemlidir. Sizlerin mesleki bilgi, birikim, tecrübe ve donanımınıza güveniyoruz.

Uzman ekibimizle hazırladığımız bu çalışmayı, sizlere ulaştırarak yanınızda olduğumuzu hissettirmek, etkili ve zengin içerik örnekleriyle sizleri desteklemek istiyoruz. Her ne kadar bizler sizlerin işini kolaylaştırmak için çabalasak da sahada gelişen durumların her birine hâkim olamayacağımız gerçeğini de sürekli hatırimızda tutuyor, sizlerin görüş, fikir ve önerilerine ihtiyaç duyuyoruz. Örnek olarak sunduğumuz etkinliklerin içerik ve yönergelerini öğrencilerinizin ihtiyacı, yaşadığınız bölgenin imkânları doğrultusunda esnetme, geliştirme, uyarlama ve yeniden düzenleme ya da yeni fikirler doğrultusunda etkinlik veya içerik üretmek durumunda kalabilirsiniz. Böyle durumlarda, sizlere sunmuş olduğumuz etkinlik örneklerini de dikkate alarak, sizlere sunduğumuz adımları takip ederek içeriklerinizi üretebilir, zenginleştirebilir, çeşitlendirebilirsiniz.

Etkinlikler hazırlanırken öncelikle dikkat edilmesi gereken nokta, Anayasa ve yasalara uygun olup olmadığı hususudur. Anayasa ve yasalara uygunluk şartını taşıyan her etkinlik aynı zamanda hedef kitlenin seviyesine uygun, kazanımı karşılayabilecek ve uygulanabilir nitelikte etkinlikler olmak zorundadır. Bunların haricinde, mevcut etkinlikleri uyarlarken ya da yeni etkinlik üretirken aşağıdaki kriterler dikkate alınmalıdır.

Etkinlik Kriterleri;

Hazırlanan ve uygulanması planlanan etkinlik,

- Projenin genel amaçlarına ve anlayışına uygun mu?
- Kazanımı gerçekleştirebilecek nitelikte mi?
- ÇEDES uygulama mekânlarından hangisinde verimli uygulanabilir?
- Gerektirdiği malzemeler itibarıyla elde var olan ya da potansiyel olarak kolaylıkla bulunabilecek nitelikte mi?
- Aileler, öğrenciler, öğretmenler, yakın-uzak çevre ve toplum tarafından kabul edilebilir mi?
- Yazıyla ifade edildiğinde eğiticiler tarafından anlaşılıp uygulanabilir mi?
- Maliyeti yüksek ise potansiyel yararları tahmin edilen maliyetten daha önemli görülebilir mi?
- Uygulandığında etkililiği ölçülebilir mi?
- Uygulanırken öngörülebilir riskleri var mı?
- Açık, anlaşılır ve gerekli unsurları içeren bir biçimde düzenlenmiş mi?

ETKİNLİK UYGULAMA REHBERİ

Değerli eğitici,

Bu başlık altında, çalışma planınızın öğrencilerinizle birlikte kulüp gün ve saatlerinizde nasıl planlama yapacağınıza dair ipuçları bulacaksınız.

Öğrenciyi tanımak, uygulama mekânının donanımı ve imkânları hakkında bilgi sahibi olmak işinizi kolaylaştıracaktır.

HEDEFİNİ BELİRLE

Haftalık olarak ayrılmış kazanımları inceleyerek öğrencilerinizde gördüğünüz ve öncelik verilmesi gerektiğini düşündüğünüz alanlarda hedefler belirleyiniz.

Belirlediğiniz kazanımlar ile ilgili sizler için örnek olarak hazırlanmış etkinlikleri inceleyerek yapmayı planladığınız etkinliği işaretleyiniz.

İşaretlediğiniz faaliyeti, ÇEDES uygulama mekânlarından hangisinde rahatlıkla gerçekleştirebileceğinize karar veriniz.

Öğrencilerinizi uygulama mekânına götürmeden önce veya yolculuk sırasında motive edecek, düşündürecek, bilgilendirecek, ilgilerini kazanıma yöneltmelerini sağlayacak kısa bir konuşma yapınız.

ETKİNLİK HAVUZU

İşaretlediğiniz etkinliği, karar verdiğiniz ÇEDES uygulama mekânında öğrencilerinizin hazır bulunuşluluk ve motivasyon düzeyini de dikkate alarak yönergeler doğrultusunda uygulayabilirsiniz.

Öğretmen rehberliğinde, öğrencilerle birlikte ÇEDES uygulama mekânlarının herhangi birinde uygulayabileceğiniz örnek etkinlikler dört kategoride sunulmuştur:

- Hikâye/fotoğraf/örnek olay/senaryo/konuşma metni yorumlama veya drama etkinliği,
- Multimedya önerisi,
- Okul içi sosyal etkinlik önerisi,
- Sosyal sorumluluk ve toplum hizmeti çalışması/okul dışı mahalle etkinlik önerisi,
- Şehir, kültür gezileri/kamp veya sportif etkinlik önerisi.

Öğrenciyi teşvik etmek amacı ile kulüp saati sürenizi tamamlamadan önce öğrenciye bireysel, ailesiyle ve arkadaşlarıyla yapabileceği ve farklı kazanımlarla değer gelişimini destekleyecek veli çalışmaları ve harekete geç etkinliklerini de görev olarak verebilirsiniz.

Görevlerin sizin tarafınızdan belirlenen süre içerisinde yapılıp yapılmadığını takip etmek, süreci gözlemlemek, öğrenciyi hedeflenen kazanıma ulaştırmada önem arz etmektedir.

Dikkat: Okul dışı, mahalle etkinlik önerisi ve dış gezi/kamp veya sportif etkinlik önerisi başlığı altında yer verilen etkinlikler için proje kapsamında alınan genel veli izin belgeleri haricinde etkinliğe özel veli izin belgeleri alınması önemli görülmektedir.

Etkinlikler uygulanırken dikkat edilmesi gereken önemli hususları hatırlamak istiyorsanız ilerleyen sayfalarda detaylı bir şekilde açıklanan **“ETKİNLİKLER UYGULANIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ”** başlıklı içeriği gözden geçirebilirsiniz.

MESAJINI GÜÇLENDİR

Hedeflenen kazanıma yönelik planladığınız etkinliği yaparken konu ve kazanımla ilişkilendirilebilecek örnek ayetikerimelerden, örnek hadisîşeriflerden, örnek özlü sözlerden faydalanabilirsiniz.

Size örnek olarak verilen ayetlerde, açıklama bölümlerine de yer verilmiştir. Konuya hâkimiyetinizi artırmak ve mesajın öğrenci üzerindeki etkisini tamamlamak için bu bölümden de yararlanabilirsiniz.

HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET

Yapılan etkinlikler neticesinde öğrencideki bilgi, tutum ve davranış değişikliklerini rahatlıkla gözlemleyebilmeniz için ikisi öğrenci tarafından biri de veli tarafından doldurulması istenen toplam üç adet form oluşturduk. Bu formları, fasikülün sonundaki “Ekler” bölümünde bulabilirsiniz.

Formlardan birincisi, öğrencinin proje kapsamında yardımseverlik ve merhamet değerleri ile ilgili eğitsel etkinlikleri yapmaya başlamadan önce dijital ortamda ya da kağıt formlar aracılığıyla uygulanması planlanan **“(Öğrenciler için) Sabır Değeri Ön Test Değerlendirme Ölçeği”** başlıklı formdur. Bu form, sabır değeri ile ilgili ilk çalışmaya başlamadan önce öğrenci tarafından doldurulmalıdır.

Formların ikincisi de öğrencinin proje kapsamında sabır değeri ile ilgili eğitsel etkinlikleri tamamladıktan sonra dijital ortamda ya da kağıt formlar aracılığıyla uygulanması planlanan **“(Öğrenciler için) Sabır Değeri Ön Test Değerlendirme Ölçeği”** başlıklı formdur. Öğrenci, sabır değeri ile ilgili planlanan etkinlikleri tamamladıktan sonra yine öğrenci tarafından doldurulmalıdır.

Üçüncü form ise öğrencinin velisi tarafından proje kapsamında sabır değeri ile ilgili eğitsel etkinlikleri tamamlamasından sonra doldurulması istenen **“(Veliler için) Sabır Değeri Ön Test Değerlendirme Ölçeği”** başlıklı formdur. Veli, sabır değeri ile ilgili planlanan etkinlikleri tamamladıktan sonra bu formu dijital ortamda veya kâğıt üzerinde doldurmalıdır.

Fasikülde belirtilen kazanımlarla ilgili örnek olarak sunulan etkinlikler dört hafta üzerinden, aylık olarak planlanmış ve her fasikülün bir ay içerisinde tamamlanması öngörülmüştür.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

DEĞER ADI: SABIR		
UYGULANACAK AY	SABIR	
HEDEFİNİ BELİRLE	KAZANIM	
	ÇEDES UYGULAMA MEKANLARI	
	MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ	
 DİKKAT Etkinlik örneklerinden bir veya birkaç tanesini tercih edebilirsiniz.	HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ	
	MULTİMEDIA ÖNERİSİ	
	OKUL İÇİ ETKİNLİK ÖNERİSİ	
	SOSYAL SORUMLULUK VE TOPLUM HİZMETİ/ OKUL DIŞI / MAHALLE ETKİNLİK ÖNERİSİ	
	ŞEHİR VE KÜLTÜR/ KAMP VE SPORTİF ETKİNLİK ÖNERİSİ	
	DENE/SÖYLE/ÜRET HAREKETE GEÇ ÖNERİSİ	
	VELİ ÇALIŞMALARI ÖNERİSİ	
MESAJINI GÜÇLENDİR	AYET-İ KERİMELER	
	HADİS-İ ŞERİFLER	
	ÖZLÜ SÖZLER	
HEDEFİN NERESİNDE OLDUĞUNU KONTROL ET	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖNERİSİ	

Şubat Ayı Fasikülü

DEĞER ADI: SABIR

1

HEDEFE ODAKLAN	KAZANIM Değerli eğitici, bu hafta yapacağınız etkinlik ve yürüteceğiniz faaliyetlerle öğrencilere neler kazandırabileceğinizi bu bölümde bulabilirsiniz.	1. Sabrın ne olduğunu, neleri gerektirdiğini ve bireye kazandırdıklarını fark eder. 2. Hayattaki zorluklar karşısında sabırlı olmanın önemini kavrar. 3. İletişim esnasında bireylerin birbirlerini sabırla dinlemeleri gerektiğinin önemini fark eder. 4. Sabırlı davranabilmek için olumlu bakış açıları ve yöntemler geliştirir. 5. İsteklerin ve haklı taleplerin yerine getirilmesinin zaman alacağını fark eder.
UYGULAMA MEKANINI BELİRLE	ÇEDES UYGULAMA MEKANLARI Değerli eğitici, bu bölüm, yapmayı planladığınız etkinliği ÇEDES uygulama mekanlarından hangilerinde yapabileceğiniz hakkında sizlere hatırlatıcı olarak hazırlanmıştır.	ÇEDES Uygulama Usul ve Esasları bölümünde yer verilen uygulama mekânlarından uygun olan bir yer belirlenir.
HAZIRLAN	MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.	Sevgili gençler, Büyüklerimizden sık sık duyarız. “Sabreden derviş muradına ermiş.” aslında bu söz onların yaşadıkları hayat tecrübesinin kısa bir özeti gibidir. Bu söz bizlere; bir hedefe, bir hayale, bir isteğe kavuşmanın sabretmekten geçtiğini hatırlatıyor olmalı... Meyveler dahi olgunlaşmadan yenmiyor. O halde başarmanın, güzelliklere kavuşmanın ön koşulu aslında sabretmekten geçmekte. Yaşadığımız bir olay karşısında acil bir tepki vermek yerine, nasıl davranırsam daha doğru olur sorusunu kendimize sormalıyız. • Sevgili gençler sizlerin de aceleci davrandığınız durumlar oldu mu? • Nasıl bir sonuç elde ettiniz?

Şubat Ayı Fasikülü

DEĞER ADI: SABIR

1

HAZIRLAN

MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ

Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.

Öğrencilerden cevaplar alınır.

...

- Sonuçtan memnun kaldınız mı?
- Keşke daha sabırlı olsaydım dediniz mi?
- Daha sabırlı olsam, farklı davransam sonuç daha güzel olabilirdi diye bir öz eleştiri yaptınız mı?

Yunus Emre'yi duymayan var mı aranızda?

Yunus Emre bir gönül dostudur. Anadolu'nun Türk kültürüyle harmanlanmasını sağlamış dünyaca ünlü bir şairdir. Dünya çapında pek çok üniversitede kurulan Yunus Emre Enstitülerinde şiirleri incelenmektedir. Sizler de dünyaya nam salmış gönül eri Yunus Emre'nin sabır destanını okumaya ne dersiniz?

HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değere ilişkin, kolaylıkla yapabileceğiniz etkinlik türlerine ait örnek içerikler bulacaksınız.

İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

BAMBU AĞACI

Bambu ağacının nasıl yetiştiğini biliyor musunuz? Bir bambu ağacının nasıl bir hayat hikâyesi var, gelin birlikte öğrenelim.

Önce ağacın tohumu ekilir, sulanır ve gübrenir. Birinci yıl tohumda herhangi bir değişiklik olmaz. Tohum yeniden sulanıp gübrenir. Bambu ağacı, ikinci yılda da toprağın dışına filiz vermez.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Üçüncü ve dördüncü yıllarda her yıl yapılan işlem tekrar edilerek bambu tohumu sulanır ve gübrenir.

Fakat, inatçı tohum bu yılda da filiz vermez.

Çinliler büyük bir sabırla beşinci yılda da bambuya su ve gübre vermeye devam ederler.

Ve nihayet beşinci yılın sonlarına doğru bambu yeşermeye başlar ve altı hafta gibi kısa bir sürede yaklaşık 27 metre boyuna ulaşır.

Akla gelen ilk soru:

- Bambu ağacı 27 metre boyuna altı hafta da mı gelmiştir?
- Yoksa beş yılda mı ulaşmıştır?
- Ne dersiniz, gençler?
- Bu soruya nasıl cevap verirsiniz?

Bu sorunun cevabı, tabii ki beş yıldır. Büyük bir sabırla ve ısrarla tohum beş yıl süresince sulanıp gübrenilmeseydi ağacın büyümesinden, hatta var olmasından söz edebilir miydik?

Bir başarının şartları her zaman çok basittir.

Bir Süre İçin Alışın,
Bir Süre Tahammül Edin,
Her Zaman İnanın
Ve Hiçbir Zaman Geri Dönmeyin.

MULTİMEDIA ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değer konusunda örnek olması için derlenmiş video, kısa film vb. öneriler, web araçlarıyla yapabileceğiniz etkinlikler yer alacaktır.

ÇEDES Uygulama mekanlarının hangisinde bu etkinliği gerçekleştirebileceğinize dikkat etmeniz önerilir.

Gerekli teknik altyapısı uygun olan (bilgisayar, internet, projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahta vb.) herhangi bir mekânda öğrencilerinize bu içerikleri sunabilirsiniz.

Örnek 1

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://agbisitmeengellilerio.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/41/05/174548/dosyalar/2024_02/08111450_cedes.mp4

Videoyu Gönderen İl: Kocaeli/Karamürsel

Okul: A.Gazanfer Bilge İşitme Engelliler İlkokulu ve Ortaokulu

Hazırlayan Öğretmenler: Işıl AĞARTAN/Hacer Dilek ÖZCAN/Çetin OBUT

Başlık: Sabır

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 3 dakika 05 saniye

Örnek 2

<https://www.youtube.com/watch?v=iYCRLLqN6cw>

Video Tanıtıcı Notlar:

Başlık: Değerler Takımı / Sabırlı Olmak

Kaynak: Diyanet Çocuk

Uygunluk: Temel/Ortaöğretim seviyesine uygundur.

Süre: 08 Dakika 31 saniye

Konu: Sabrın meyvesi tatlıdır.

Video Yorumlama Soruları

- Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır, sözünü hiç duymuş muydunuz?
- Sabreden derviş muradına ermiş, ne demek?
- Sabırlı insan, sabırsız insan gibi betimlemeleri ne için kullanırız?
- Nelere sabrederiz?
- Sabrın sonunda neler elde ederiz?

ETKİNLİK HAVUZU

ŞEHİR VE KÜLTÜR
KAMP VE SPOR TİF
ETKİNLİK ÖNERİSİ

OKUL İÇİ ETKİNLİĞİ

SOSYAL SORUMLULUK VE
TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMASI
OKUL DIŞI / MAHALLE
ETKİNLİĞİ

VELİ ÇALIŞMALARI
DENE/SÖYLE/ÜRET
HAREKETE GEÇ ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ayın değerine uygun öğrencilerimizle birlikte gerçekleştireceğimiz yukarıda sıralanan dört ana başlık altında gerçekleştirebileceğiniz etkinlik örneklerini bulacaksınız.

İmkânlarınıza göre bu etkinliklerden seçtiklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

Dikkat: Öğrencilerinizle birlikte yapacağınız okul dışı etkinliklerde yapılacak etkinlik ile ilgili velilerinizi bilgilendirmeyi, öğrencilerinizin bu etkinliğe katılımı için veli izin belgesi almayı unutmayınız.

Etkinlik Önerisi

ŞEHİR, KÜLTÜR GEZİSİ

Öğrencilerimizin insan, şehir, kültür ve medeniyet arasındaki ilişkiyi kavraması ve kendi yaşadığı şehri yakından tanıması; imkân ve özelliklerini öğrenerek mekân ve zaman ilişkisi bağlamında keşfetmesi; şehrinin soyut ve somut kültürel mirasını, değerlerini bilmesi ve koruması için değerler kulübü öğrencileri ile okul dışı etkinlikler planlanacaktır. Böylece şehrimizdeki bilim, kültür, sanayi ve teknoloji alanındaki gelişmelerin tanıtımı yapılır.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Müze ve ören yerleri, tarihi eserler ve camiler, kaleler, şehitlikler, kütüphaneler, bilim merkezleri, üniversiteler vb. şehrimizin tarihi ve kültürel mekânları ziyaret edilir.

Bu gezilerle öğrencilerimize millî ve manevî değerlerimizin; kültürümüzün yaparak, yaşayarak aktarılması sağlanır.

Bu ayki etkinliklerimizden biri, şehrinizin tarihi ve kültürel yerlerinden uygun olan bir mekânda gerekli izinler alınarak gerçekleştirilir.

Etkinlik Önerisi

SABIRLI ASKER

Eğitici; öğrencilere, nöbet tutan bir asker görüp görmediklerini sorar. Cevapları aldıktan sonra, daha önce hazırlamış olduğu nöbet tutan bir asker fotoğrafını göstererek;

- Denemeye ne dersiniz?
- Nöbet tutan askeri gibi sabırlı olabilir misiniz?
- Dikkatli askerler gibi, gözünüzü bile kırpmadan kaç dakika durabilirsiniz?

“Hadi şimdi hep beraber nöbetçi asker oyunu oynayalım.” der ve oyun kurallarını açıklar.

Etkinlik Yönergesi

Eğitici öğrencilerinin yaş grubuna göre üç veya beş dakika hiç konuşmadan, gülmeden, kıpırdamadan hareketsiz bir şekilde ayakta kalmalarını ister. Kendilerini denemelerine fırsat tanır.

Belirlenen süre geçtikten sonra gönüllü bir öğrenciyi tahtaya çıkarır. Öğrenciye nöbet tutan bir askeri temsil ettiği için hiç konuşmadan, gülmeden, kıpırdamadan hareketsiz bir şekilde durması gerektiğini, arkadaşlarının onu güldürmeye ve konuşturmaya çalışacağını söyler.

Konuşan veya gülen öğrenci elenir.

Öğrencinin kaç dakika dayanacağı not edilir.

Farklı bir öğrenci ile oyuna devam edilir.

En uzun süre dayanan öğrenci günün en sabırlı öğrencisi olarak ilan edilir ve alkışlanır.

Etkinlik Önerisi

GÖRSEL YORUMLAMA

Değerli eğitici,

Yukarıda verilen görseli öğrencilerin evde ailesiyle yorumlaması istenir.

- Başarıya ulaşmak için sabırlı olmak neden önemlidir?
- Başarılı olabilmek için yeterince sabırlı mıyız?
- Ailemizin bizlere verdiği hangi görevlerde veya hangi sorumluluklarımızda sabre demediğimizi, sabırlı olduğumuzda sonuçlarının ne olacağını, sabre demediğimizde hangi güzellikleri kaçıracığımızı yorumlamaları, ailece konuşmaları ve görüşlerini iki paragrafı geçmeyecek şekilde kaleme almaları istenir.
- Kaleme alınan bu metinler değerler kulübü öğrencileriyle paylaşılarak ortak bir değerlendirme metni oluşturulur.
- Kulüp öğrencilerinin ortak imzasıyla **Değerler Kulübü Öğrencileri Sabır Değeri Bildirisi** başlığıyla panoya asılması sağlanır.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Etkinlik Önerisi

Eğitici,

- ✓ “Sabrın sonu selamettir.” atasözü örnek vererek, öğrencilerden sabretmek ile ilgili slogan ifadeleri üretmeleri ister.
- ✓ Düşünme süreci için beş dakika süre verilir.
- ✓ Beyin fırtınası yapmak isteyen öğrencilere ipuçları, anahtar kavramlar verilerek üretim süreci desteklenir.
- ✓ Öğrencilerin ürettikleri sloganlar, öğrenciler tarafından seslendirilir.
- ✓ Her öğrenciden ürettiği sloganı evde geliştirmesi, arzu ediyorsa değiştirmesi o şekliyle pankart oluşturma ve belirlenen günde teslim etmesi istenir.

Etkinlik Önerisi

SERBEST KÜRSÜ ETKİNLİĞİ

Öğrencilerden kürsüye çıkarak;

- ✓ Sabır deyince akıllarına ne geldiği,
- ✓ Sabırlı veya sabırsız olmak kavramlarının onlarda ne çağrıştırdığı,
- ✓ Kendi sosyal hayatlarında nelere sabredip nelere sabredemedikleri ile ilgili serbestçe konuşmaları istenir.

Etkinlik Önerisi

SABIR DESTANI

Dinle, söyleyeyim sabır hâlini,
Cümle âlem sabra verdi malını.

... ..

Sabrın her yerde iyiliktir işi,
Dayım azad eder yâd ve bilişi.

Sabırlının devleti dayım kalır,
Sabredenin nasibi fazla olur.

Duydun Yûsuf'u kuyu içinde vay,
Sabırla beklerdi kuyuda o ay.

O kuyu ne kadar derindir bilmez,
Çağırса sesi dıştan işitilmez.

Çağırdı, ses gitmeyince dışarı,
Vazgeçti bu işten bağırmas gayrı.

Yukarı bakar, kuyu ağzı uzak,
Aşağıdaki yeri taş ve toprak.

Dedi: “Ya Rab, bir suç işledim ki ben,
Başıma bu iş geldi durup dururken.

Kabrim buysa nereye varırım ben?
Sabretmezsem nasıl başarırım ben?”

Böyle der, gözü yukarı bakardı,
Gözyaşı durmaz sel gibi akardı.

O anda aklını başına derdi,
Başka yeri bırakıp sabra girdi.

Ulu sabırla yüce devlet buldu,
Cümle hâli, sabırla güzel oldu.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Bu hâldeyken kuyuya kova indi,
Görüp onu Yûsuf, o dem sevindi.

Tutundu kovaya çektiler onu,
Dedi: “Geldi işte devlet nişanı!”

Çektiler onu kuyudan dışarı,
Müjdeler ona ki başara sabrı.

... ..

Nebi ve veli yolu, sabra uğrar,
Sen de varmak istersen sabırla var.

Sabır gözet sabır, aziz olursun,
Sabır gözetirsen mânâ bulursun.

... ..

Yunus eğer sadık isen gir sabra,
Yiğit ona derler ki sabra gire.

Sabredende kalmaz öfkeden eser,
Kötü huydan kurtulur sabreden er.

Sabır gözetsin devlet dileyenler,
“Bil ki Hak, sabredenlerle beraber.”

Sabırla hâlin güzel olur gayet,
Gelir sabredene Hak’tan inayet.

Yol çok emindir diye gafil olma,
Harami çoktur düşersin pusuya.

Yunus Emre

(Kaynak;Nasihatler Kitabı (Risâletü’n Nushiyye), (Doç. Dr. Ziya Avşar)

Etkinlik Yönergesi

Eğitici, Sabır Destanı'nı okuduktan sonra aşağıdaki soruları öğrencilere yöneltir.

- ✓ Destan ile ilgili ne düşünüyorsunuz?
- ✓ Destanda, Yusuf Peygamber'in kıssası geçiyor. Yusuf Peygamber'le ilgili neler biliyorsunuz?
- ✓ "Peygamber sabrı" ifadesini hiç duydunuz mu?
- ✓ Dünyada en sabırlı insanlar, peygamberler olabilir mi?

Cevaplar alınır.....

Eğitici, bu konuyu araştırmaya ne dersiniz diyerek öğrencileri dört gruba ayırır.

1. Gruba, Hz. Muhammed'in,
2. Gruba, Hz. Yusuf'un,
3. Gruba, Hz. Yakup'un,
4. Gruba, Hz. Eyüp'ün hayatları boyunca nelere sabrettikleri konusunda araştırma yapmalarını ister.

Belirlenen süre sonrası her grup kendi konusuyla ilgili diğer grup arkadaşlarına bilgilendirme yapar.

Sabır Destanı'nda geçen bazı kelimelerin anlamları

İhsan: Bağış.

Azad etmek: Köleye özgürlük vermek.

Yâd: Hatırlamak, bahsetmek.

Bilişi: Bildik, tanıdık.

Dermek: Bir araya getirmek, toplamak.

Ağu: Zehir.

Nebi: Peygamber.

Veli: Allah'ın sevgili kulu, eren.

Serencam: Başa gelen bir durum veya olay, serüven.

Onmak: Düzelmek.

Harami: Eşkiya, haydut.

İnayet: İyilik, kayra, atıfet, ihsan, lütuf.

AYET-İ KERİMELER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek ayetlerden örnek bulacaksınız. İsterseniz size örnek olarak verilmiş ayetin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka ayetleri de kullanabilirsiniz.

Kasas Suresi 54. Ayet;

“İşte onlara sabretmelerinden ötürü mükâfatları iki kat verilecektir. Bunlar kötülüğe iyilikle mukâbele eder ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan Allah yolunda harcarlar.”

HADİS-İ ŞERİFLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek hadislerden örnek bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş hadis-i şeriflin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka hadisleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur;

“Müminin durumu ne hoştur! Her hâli kendisi için hayırlıdır. Bu durum yalnız mümine mahsustur. Başına sevinecek bir hâl geldiğinde şükreder; bu onun için hayır olur. Başına sıkıntı gelecek olursa ona da sabreder; bu da onun için hayır olur.”

(Müslim, Zühd, 64.)

ÖZLÜ SÖZLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek atasözleri, özdeyişler gibi özlü sözlere örnekler bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş bu özlü sözlerin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka özlü sözleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz. Buradaki özlü sözler örnek olarak size verilmiştir.

“İşe aceleyle girme, sabır ve dikkatle hareket et; acele yapılmış işler yarın pişmanlık getirir.” (**Kutadgu Bilig, Beyit 587.**)

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖNERİSİ

- ✓ Öğrencilere kazanımları ile alakalı günlük tutturabilirsiniz.
- ✓ Fasikül sonunda bulunan, SABIR Değeri ile ilgili kazanımlara yönelik hazırlanmış Öğrenci Öz Değerlendirme Ön Testini öğrencilerinize uygulayabilirsiniz.
- ✓ Sabır değeri ile ilgili hazırlanmış veli mektubunu velilerinize ulaştırabilirsiniz.
- ✓ Veli ziyaretleri yapabilirsiniz.

Şubat Ayı Fasikülü

DEĞER ADI: SABIR

2

HEDEFE ODAKLAN	KAZANIM Değerli eğitici, bu hafta yapacağınız etkinlik ve yürüteceğiniz faaliyetlerle öğrencilere neler kazandırabileceğinizi bu bölümde bulabilirsiniz.	1. Kısa vadeli çabaların derhâl sonuç vermeyeceğini, başarının uzun vadeli bir çaba gerektirdiğini fark eder. 2. Hedefe ulaşmak için sabretmenin önemini kavrar. 3. Başarılı insanların ortak özelliklerinden birinin sabretmek olduğunu fark eder. 4. Hedefe ulaşmak için sabırla beraber özgüven, özveri, düzenli çalışmak, sebat, kararlılık, gayret, ısrar gibi özelliklerin de önemli olduğunu kavrar.
UYGULAMA MEKANINI BELİRLE	ÇEDES UYGULAMA MEKANLARI Değerli eğitici, bu bölüm, yapmayı planladığınız etkinliği ÇEDES uygulama mekanlarından hangilerinde yapabileceğiniz hakkında sizlere hatırlatıcı olarak hazırlanmıştır.	ÇEDES Uygulama Usul ve Esasları bölümünde yer verilen uygulama mekânlarından uygun olan bir yer belirlenir.
HAZIRLAN	MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.	Biliyor musunuz gençler, Edison ampulü bininci deneyden sonra bulmuştur. Aziz Sancar, Nobel Ödülü aldığı törende yaptığı konuşmada; “Ne yaparsanız iyi yapmaya çalışın. Çalışmadan olmaz. Öğrenciyken günde 18 saat çalışırdım. Gece-lerimi laboratuvarlarda geçirmişimdir. Çalışmaktan başka çare yoktur. Bu vatan borcudur. Biz Türkler her şeyi yaparız, her şeyi başarırız. Biz çalıştığımız ve ürettiğimiz sürece üstün olacağız. Çoğu insan zekaya inanır. Ben inanmıyorum. Bizi birbirimizden ayıran emektir. Ben çalışmaya inanıyorum.” demiştir. Zorluk ve mücadeleyle dolu bir hayatı sabırla taçlandıran Muhammed Ali'nin başarısının ardında da azim, sabır ve çalışma vardır. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün.

DEĞER ADI: SABIR

2

HAZIRLAN

**MOTİVASYON VE
ÖN BİLGİ**

Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.

Mesela; Mimar Sinan, Oktay Sinanoğlu, Malcom X, Muhammed Ali, Stephen Hawking, Albert Einstein, Burçin Mutlu Pakdil, Mete Gazoz gibi bıkmadan usanmadan sabırla çalışarak başarıya ulaşan isimleri duydunuz mu?

Küçük veya büyük sorunlar insanı olgunlaştırır, büyütür, deneyimli kılar. Bu ünlü isimler de elde ettikleri başarıları kolaylıkla elde etmemiş isimlerdir.

Hep birlikte bu isimleri araştıralım mı?

Sonrasında da kendi başarı yolculuğumuzu şekillendirmeye, hedefimize ve başarıya ulaşma yolculuğuna çıkmaya ne dersiniz?

HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değere ilişkin, kolaylıkla yapabileceğiniz etkinlik türlerine ait örnek içerikler bulacaksınız.

İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

TEK KOLLU ŞAMPİYON

Japon çocuğun tek hayali çok ünlü bir karateci olmaktı. Fakat ailesi buna izin vermezdi. Bir gün talihsiz bir kaza sonucu çocuk sol kolunu kaybetti. Ailesi çocuğun moralinin çok kötü olduğunu görünce ona bir karate hocası tuttu. Hoca ilk dersinde çocuğa karsısındakini sağ koluyla tutup üstünden savurmayı gösterdi. Hatta ikinci, üçüncü ve sonraki bütün derslerde hep aynı hareketi yapıyorlardı.

Çocuk bir gün hocasına

“Hocam ben çok sıkıldım, artık başka hareketlere geçsek.” dedi.

Hoca ise bunu kabul etmeyerek dünyada bu işi en hızlı yapan kişi olmadıkça bitirmeyeceğini, söyledi. Çocuk o kadar hızlanmıştı ki hocasını bile göz açıp kapayıncaya kadar yer-

den yere vuruyordu. Bir gün hoca elinde bir kâğıtla geldi. Kâğıtta çocuğun gençler karate şampiyonasına katılabileceği yazıyordu. Çocuk çok şaşırıldı. Ertesi gün salonda ilk rakibinin karşısına çıkacakken heyecanla hocasına sordu,

-”Hocam, bu iş nasıl olur? Ben sadece tek hareket biliyorum, Kesin kaybederim.” Hocası ise,

-”Sen sadece hareketi yap.” cevabını verdi.

Çocuk ringe çıktı ve hareketiyle rakibini eledi. Hatta, tek hareketle finale kadar çıktı. Finalde karşısında kendisinin iki katı olan birisi vardı. Önce çok korktu ama gene bildiği hareketi yaparak son rakibini de yendi ve şampiyon oldu. Sevinçle hocasının yanına koştu ve sordu:

“Hocam, nasıl olur anlamıyorum. Sadece bir hareket biliyorum. Tek kolluyum ve şampiyon oldum.” Hocası çocuğa baktı ve dedi ki:

“Senin yaptığın hareket, karatedeki en zor hareketlerden biridir.

Ve bir tek savunması vardır. O da, rakibin sol kolunu tutmak”.

(Kaynak: Ahlakımız Güzel mi?/Faik Güngör AND. İHL)

Hikâye Yorumlama Soruları

1. Hikâyede anlatılmak istenen nedir?
2. Sabırla çalışmaya devam etmek neden önemlidir?
3. Başarıya ulaşan bir insan sabrettiği için pişman olur mu?

YAŞLI BABA VE OĞLU

Seksenine merdiven dayamış yaşlı baba ile onu ziyarete gelen kırk beş yaşında ve saygın bir işi olan oğlu salonda oturuyorlardı. Hal-hatırdan, çoluk-çocuktan, havadan-sudan sohbet ettikten sonra oğlu susmuş, ayrılmanın sinyalini vermişti. O anda üzerinde oturdukları sedirin yanındaki pencerenin pervazına bir karga kondu.

Yaşlı baba kargaya gülümseyerek biraz baktıktan sonra oğluna sordu: “Bu ne oğlum?”

Oğlu şaşkın, cevapladı: “O bir karga baba.”

Yaşlı baba, kargaya biraz daha baktıktan sonra yine sordu: “Bu ne oğlum?”

Oğlu daha da şaşkın, yine cevapladı: “Baba, o bir karga”

Karga, hâlâ pervazda, komik hareketlerle başını sağa sola çeviriyor, başını yan yatırıyor, havaya bakıyor, sonra başını yine onlara çeviriyordu. Yaşlı baba üçüncü defa sordu: “Bu ne?”

Oğlunun şaşkınlığı sabırsızlığa dönmüştü: “O bir karga baba. Üç oldu, soruyorsun. Beni işitmiyor musun?”

Yaşlı baba dördüncü defa da sorunca oğlunun sabrı taşı ve sesini yükseltti: “Baba, bunu neden yapıyorsun? Tam dört defadır onun ne olduğunu soruyorsun, sana cevap veriyorum ve sen hâlâ sormaya devam ediyorsun. Sabrımı mı deniyorsun?”

Babası yüzünde hâlâ bir gülümseme, yerinden kalktı, içeri odaya gitti ve elinde bir defterle döndü. Bu bir hatıra defteriydi. Oturdu, sayfalarını karıştırdı ve aradığını buldu. Sevgiyle gülümsemeye devam ederek sayfası açık bir vaziyette defteri oğluna uzattı ve o sayfayı okumasını söyledi.

“Bugün üç yaşındaki minik yavrumla salondaki sedirde otururken yanı başımızdaki pencerenin pervazına bir karga kondu. Oğlum tam yirmi üç defa onun ne olduğunu sordu. Yirmi üç soruşunda da ona sevgiyle sarılarak, onun bir karga olduğunu söyledim. Rahatsız olmak mı? Hayır! Onun sorusunu masumca tekrar edışı içimi sevgiyle doldurdu.”

<https://hatemogluilkokulu.meb.k12.tr/>

Hikâye Yorumlama Soruları

- Yaşlı adamın çocuğu siz olsaydınız nasıl davranırdınız?
- Büyüklerimize karşı sabırlı olmamız gereken durumlar neler olabilir?
- Bizi emekle ve sabırla büyüten anne babamıza karşı, yaşlandıklarında bizler nasıl davranmalıyız?

MULTİMEDİA ÖNERİSİ

Değerli eğitimci,

Bu bölümde ilgili değer konusunda örnek olması için derlenmiş video, kısa film vb. öneriler, web araçlarıyla yapabileceğiniz etkinlikler yer alacaktır.

ÇEDES Uygulama mekanlarının hangisinde bu etkinliği gerçekleştirebileceğinize dikkat etmeniz önerilir.

Gerekli teknik altyapısı uygun olan (bilgisayar, internet, projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahta vb.) herhangi bir mekânda öğrencilerinize bu içerikleri sunabilirsiniz.

Örnek 1

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://derikkuyucakio.meb.k12.tr/icerikler/cedes-projesi-kapsaminda-sa-bir-konulu-degerimiz-cercevesinde-cekilen-sabir-tasi-isimli-kisa-filmimiz_14777814.html

Videoyu Gönderen İl: Mardin

Okul: Derik Kuyucak İlkokulu

Hazırlayan Öğretmen: Engin AKSU

Başlık: Sabır Taşı

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 5 dakika 59 saniye

Örnek 2

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://sekaortaokulu.meb.k12.tr/icerikler/basarmak-icin-sabret-ki-sa-film_14779080.html

Videoyu Gönderen İl: Kastamonu

Okul: Seka Ortaokulu

Hazırlayan Öğretmen: Fatih Harun YILDIZ

Başlık: Başarmak İçin Sabret

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 4 dakika 02 saniye

ETKİNLİK HAVUZU

ŞEHİR VE KÜLTÜR
KAMP VE SPOR TİF
ETKİNLİK ÖNERİSİ

OKUL İÇİ ETKİNLİĞİ

SOSYAL SORUMLULUK VE
TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMASI
OKUL DIŞI / MAHALLE
ETKİNLİĞİ

VELİ ÇALIŞMALARI
DENE/SÖYLE/ÜRET
HAREKETE GEÇ ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ayın değerine uygun öğrencilerimizle birlikte gerçekleştireceğimiz yukarıda sıralanan dört ana başlık altında gerçekleştirebileceğiniz etkinlik örneklerini bulacaksınız.

İmkânlarınıza göre bu etkinliklerden seçtiklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

Dikkat: Öğrencilerinizle birlikte yapacağınız okul dışı etkinliklerde yapılacak etkinlik ile ilgili velilerinizi bilgilendirmeyi, öğrencilerinizin bu etkinliğe katılımı için veli izin belgesi almayı unutmayınız.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Etkinlik Önerisi

BAŞARI YOLUNDA SABIR

Eğitici, öğrencilere bilim, sanat veya spor dallarında başarılarla imza atmış, insanlık yararına çalışmalar yapmış Mimar Sinan, Oktay Sinanoğlu, Malcom X, Muhammed Ali, Stephen Hawking, Albert Einstein, Burçin Mutlu Pakdil, Mete Gazoz gibi insanların başarı yolculuklarıyla ilgili araştırma etkinliği yapacaklarını söyler.

İkişerli veya üçerli gruplar oluşturur.

Her gruptan kendi seçecekleri başarılı bir ismin, başarı yolculuğunda yaşadığı sıkıntıları araştırmalarını ister.

Araştırma için bir hafta süre verilir.

Her grup yaptığı araştırmayı panoya asılabilecek şekilde kısa ve çarpıcı bir şekilde, araştırdığı insanın görselini de kullanarak özetler.

Öğrencilerden gelen materyaller “BAŞARI YOLUNDA SABIR” panosu oluşturularak sergilenir veya değerler kulübü gazetesi çıkarılabilir.

Etkinlik Önerisi

BAŞARI MERDİVENİ

Eğitici, öğrencilere söz hakkı vererek hedeflerinin ne olduğunu sorar.

Cevaplar alınır.....

Eğitici doğru hedef belirlemenin önemini vurgular. Doğru bir hedef;

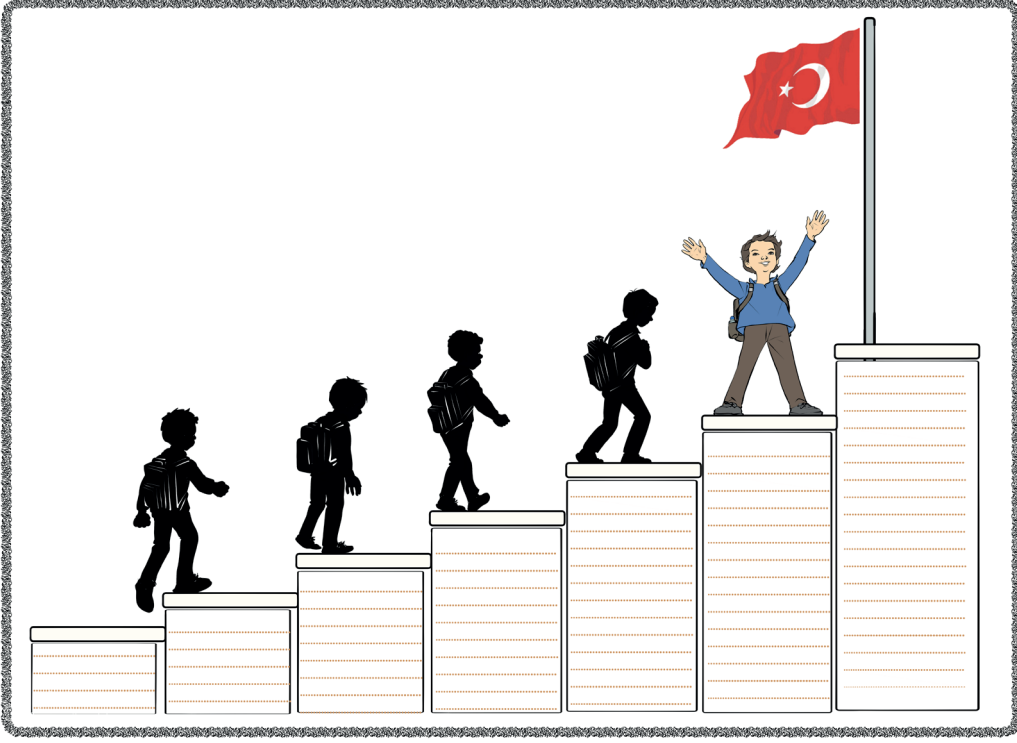
- ✓ Nettir,
- ✓ Ulaşılabilir,
- ✓ Gerçekçidir.

Vurgusunu yaparak etkinlik kâğıtlarını öğrencilere dağıtır. Öğrencilerden sırasıyla;

- ✓ İlk merdivene hedeflerini, son merdivene ise başardım yazmalarını,
- ✓ İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci merdivenlerin altına hedefine ulaşabilmek için nasıl davranmaları gerektiğini yazmalarını ister.

Eğitici öğrencilere söz hakkı vererek neler yazdıklarını sorar.

Başarıya ve hedeflerimize ulaşabilmek için, başarı merdivenini çıkarken; özgüven, özveri, düzenli çalışmak, sebat, sabır, kararlılık, gayret, ısrar gibi özelliklerin etkilerinden ve öneminden bahseder.

Aşağıdaki soruları öğrencilere yöneltir.

- ✓ Görselin son basamağında bulunan Türk Bayrağı ve altındaki manzara sizce ne ifade ediyor?
- ✓ Hedef deyince aklımıza sadece akademik hedefler mi gelmeli?
- ✓ Sadece doktor, avukat, mühendis veya bir meslek sahibi olma yeterli bir hedef midir?
- ✓ Sorumluluğunu yerine getirmeyen öğrenci deprem yönetmeliğine uymadan bina yapan mühendis, haklıyı adaletle savunmayan avukat, hastasının tedavisi için elinden geleni özveriyle yapmayan bir doktor, kusurlu ürün satan esnaf, adil olmayan yönetici doğru bir hedef belirlemiş midir sizce?
- ✓ Değerlerimiz konusunda da hedeflerimiz olmalı mı?
- ✓ Ülkemize faydalı olmak, insanların evrensel haklarına saygı duymak ve Rabbimize iyi bir kul olmak da hedefler arasına alınmalı mı?

Cevaplar alındıktan sonra, mesleklerin ara hedef olması gerektiği, en önemli hedefin ise insanlığa ve ülkesine faydalı olabilmek, kendine, topluma ve Yaradan'a karşı sorumluluklarını yerine getiren örnek bir insan olduğu ifade edilir.

İnsan kendisi, ailesi, ülkesi ve Allah'a karşı sorumluluklarını yerine getirebilirse doğru, mutlu ve huzurlu bir insan olabilir. Sadece para kazanma hedefi insanı mutluluğa ve huzura kavuşturamaz vurgusu yapılır.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Etkinlik Önerisi

Değerli eğitimci,

Kulüp öğrencileri ile imkânlar dâhilinde aşağıda örnek verilen ziyaretlerden birine karar verilerek gerekli randevu alınır. Sabırla çalışarak, emek vererek, zorluklar karşısında pes etmeden, vazgeçmeden mücadele eden ve sonunda uzun yıllar verdikleri emeklerin karşılığında istedikleri mesleklere kavuşan insanları veya sabır gerektiren işlerle meşgul olan kişileri ziyaret ederek onlarla başarıya ulaşma yolculuklarında sabırlı olmanın önemi ile ilgili röportaj yapılır.

- İlçe Kaymakamı,
- İl / İlçe Millî Eğitim Müdürü, İl / İlçe Gençlik Spor Müdürü, İl / İlçe Müftüsü
- Başarılı sporcular,
- Geleneksel sanatlarla meşgul olan sanatçılar,
- Mahallemizdeki sağlık ocağı doktorları,
- Cerrahlar,
- Öğretmenlerimiz,
- Okulumuzdan mezun olarak önemli yerlere gelen kişiler,
- Ticarette başarılar elde etmiş iş insanları (Özellikle okul, hastane, cami vb. insanlığa faydalı kurum ve çalışmalar yapanlar, öğrencilere burs verenler vb.)

Etkinlik Yönergesi

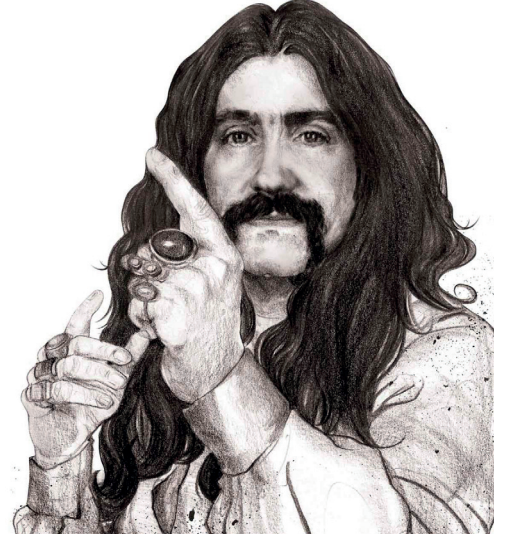
- Sabır ve başarı ile ilgili sorular hazırlanır.
- Röportajlarda öğrencilerimizin hepsinin soru yöneltmesine imkân sağlanır.
- İzin alınarak ses ve notla cevaplar kayıt altına alınır.
- Birlikte hatıra fotoğrafı çekilir.
- Öğretmenimizin kontrolünden geçtikten sonra okul panosunda veya okul gazetesinde röportaj yayımlanır.

Etkinlik Önerisi

Değerli eğitimci,

- Öğrencilere evde ailesinin gözetiminde, yoğurt mayalama görevi verilir.
- Yoğurt yaparken niçin beklediklerini, sütte yoğurt yapılabilmesi için gerekli koşulları nasıl sağladıklarını, mayalanma süresini sabırla beklemenin önemini ailesiyle sohbet ederek konuşması istenir.

Etkinlik Önerisi

MÜZİĞİMİZDE DEĞERLERİMİZ

Eğitici, Neşet ERTAŞ' ı ve Barış MANÇO'yu duymayanımız var mıdır? Ülkemizin bu müstesna isimlerin “SABIR ” konulu şarkılarına göz atmaya ne dersiniz? diyerek sabır değerimizin müziğimizdeki yerini anlatmak adına, şarkıların sözlerini okur.

Eğitici kontrolünde arama motorundan ilgili şarkılar bulunarak birlikte dinlenir ve yorumlanır.

Sabreyle ey gönül sabırsız olma
Cümleyi gönlüne yar eden vardır
Darda kaldım diye umutsuz olma
Yoğ iken dünyayı var eden vardır

Mah cemal üstünde telin aşkına
Derde derman olan dilin aşkına
Garip Bülbül gibi gülün aşkına
Düşüp gece gündüz zar eden vardır

Neşet Ertas

Kainatta neye ettimse nazar
Gördüm ki hikmeti sübhan gizlidir
Dünya teşhir olmuş ulu bir pazar
Hemi alan hemi satan gizlidir

Mevlam çekirdeğe orman gizlemiş
Tahıl tanesinde harman gizlemiş
Sabır eyle dua eyle şükür et
Yılanın zehrinde derman gizlemiş

Birer mahlukattır kurt ile koyun
Arada düşmanlık bilmem ne oyun
İnsan bilir misin içtiğin suyun
İçinde ateşi sübhan gizlidir
Hey sen bilir misin gittiğin yolun
İçinde hikmeti sübhan gizlidir

Mevlâm çekirdeğe orman gizlemiş
Tahıl tanesinde harman gizlemiş
Sabır eyle dua eyle şükür et
Yılanın zehrinde derman gizlemiş

Kurtlar kuşlar bütün envai sinek
Bilir yediğini, zamanı, tünek
Arada vasıta kırmızı inek
Yeşil otta beyaz ayran gizlemiş

Mevlâm çekirdeğe orman gizlemiş
Tahıl tanesinde harman gizlemiş
Sabır eyle dua eyle şükür et
Yılanın zehrinde derman gizlemiş

Barış Manço

Eğitici öğrencilere,

- Ne tür müzikler dinlemekten hoşlanıyorsunuz?
- Sizin dinlediğiniz müziklerin de verdiği mesajlar var mı?
- Dinlediğimiz müziklerin olumlu veya olumsuz mesajları bizi nasıl etkiler?
- Klasik müzik dinlemenin bizde bıraktığı etki ile çok hüzünlü veya çok hareketli bir müziğin sizde bıraktığı etkiler ile ilgili nasıl yorum yaparsınız?
- Barış Manço ve Neşet Ertaş'ın şarkıları bize bir şey öğretti mi?
- Müzik iyiliği, güzelliği, insan haklarını dünyaya yaymak adına evrensel bir dil olarak kullanılabilir mi?

sorularını yönelterek dinleyeceğimiz müzik konusunda da seçici olmamız gerektiğine vurgu yapar.

AYET-İ KERİMELER

Değerli eğitimci,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek ayetlerden örnek bulacaksınız. İsterseniz size örnek olarak verilmiş ayetin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka ayetleri de kullanabilirsiniz.

Asr Suresi 1-3. Ayetler;

“Asra yemin ederim ki, İnsan gerçekten zıyandır. Ancak iman edip dünya ve ahiret için yararlı işler yapanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler başkadır.”

HADİS-İ ŞERİFLER

Değerli eğitimci,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek hadislerden örnek bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş hadis-i şerifin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka hadisleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur;

“Bilin ki hoşlanmadığınız şeylere sabretmekte çok hayır vardır...”

(Ahmed, I, 307.)

ÖZLÜ SÖZLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek atasözleri, özdeyişler gibi özlü sözlere örnekler bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş bu özlü sözlerin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka özlü sözleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz. Buradaki özlü sözler örnek olarak size verilmiştir.

“Hayatımızın hayrını sabırla bulduk.”

Hz. Ömer (r.a.)

Taşı delen suyun kuvveti değil, damlaların sürekliliğidir.

Latin Atasözü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖNERİSİ

✓ Öğrencilere kazanımları ile alakalı günlük tutturabilirsiniz.

Şubat Ayı Fasikülü

DEĞER ADI: SABIR

3

HEDEF ODAKLAN	KAZANIM Değerli eğitici, bu hafta yapacağınız etkinlik ve yürüteceğiniz faaliyetlerle öğrencilere neler kazandırabileceğinizi bu bölümde bulabilirsiniz.	1. Hedefe ulaşmada sabırlı olmanın önemini fark eder. 2. Sabır gösterilmesi gereken durumları fark eder. 3. Farklı durumlarda sabır göstermenin önemini açıklar.
UYGULAMA MEKANINI BELİRLE	ÇEDES UYGULAMA MEKANLARI Değerli eğitici, bu bölüm, yapmayı planladığınız etkinliği ÇEDES uygulama mekanlarından hangilerinde yapabileceğiniz hakkında sizlere hatırlatıcı olarak hazırlanmıştır.	ÇEDES Uygulama Usul ve Esasları bölümünde yer verilen uygulama mekânlarından uygun olan bir yer belirlenir.
HAZIRLAN	MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.	Sevgili gençler, • Sabır denildiğinde aklınıza gelen üç kavram nedir? • Sabır insan hayatına nasıl yön vermektedir? Bu hafta sizlerle hayatta belki de en çok ihtiyacımız olan sabır konusunu işleyeceğiz. Gece nasıl sabaha hasretse, biz insanlar da zorluklarla karşılaştığımızda rahata ve mutluluğa öyle hasret kalıyoruz. Geceyi sabaha kavuşturan, gelecek olan aydınlığa inanarak sabırla beklemesidir. Gün ışığı ile karanlık nasıl son buluyorsa hayatımızdaki zorlukları bitiren ve bizi selamete çıkaran da güzel bir sabırdır.

DEĞER ADI: SABIR

3

HAZIRLAN

MOTİVASYON VE
ÖN BİLGİ

Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.

Bu haftaki etkinliklerimiz sizlere sabırla güzel beceriler ve farklı bakış açıları kazandıracak. Bu etkinlik sayesinde belki de şimdiye kadar hiç dikkatimizi çekmemiş olan çok sıradan gibi görünen işlerin dahi nasıl da özel süreçler sonunda olduğunu göreceğiz ve kendi yeteneklerimizi keşfetmenin mutluluğunu deneyimleyeceğiz.

HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ

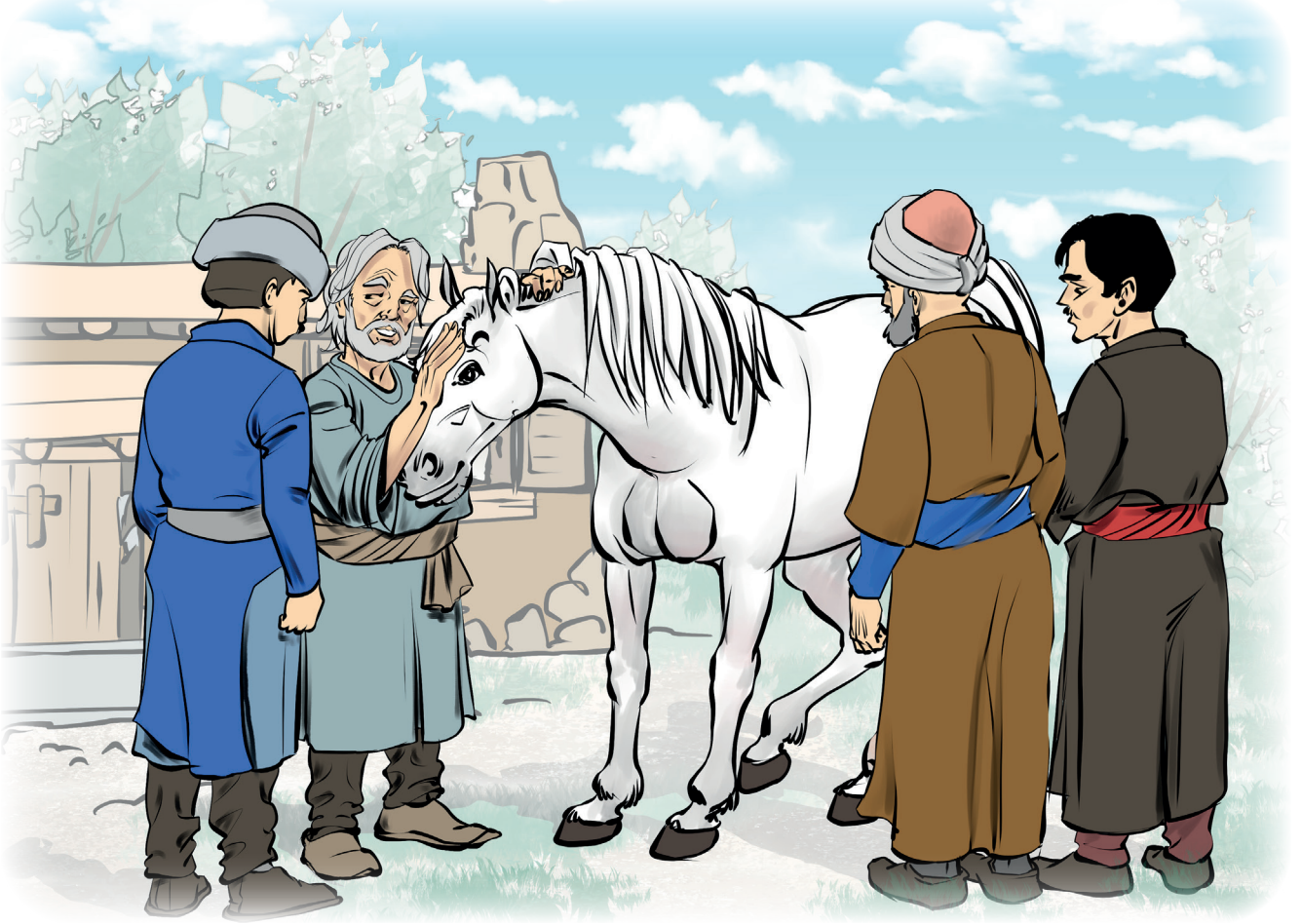

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değere ilişkin, kolaylıkla yapabileceğiniz etkinlik türlerine ait örnek içerikler bulacaksınız.

İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

ACELE KARAR VERMEYİN

Köyün birinde, bir yaşlı adam varmış. Çok fakirmiş ama kral bile onu kıskanmış...

Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki kral, bu at için ihtiyara neredeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış... “Bu at, bir at değil, benim için; bir dost. İnsan dostunu satar mı?” dermiş, hep.

Bir sabah kalkmışlar ki at yok. Köylü, ihtiyarın başına toplanmış. “Seni ihtiyar adam. Bu atı; sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var ne de atın.” demişler... İhtiyar: “Karar vermek

için acele etmeyin.” demiş. “Sadece, at kayıp deyin. Çünkü, gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi yoksa bir şans mı? Bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü, bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez.”

Köylüler, ihtiyar adama kahkahalarla gülmüş. Aradan on beş gün geçmeden at; bir gece, ansızın dönmüş... Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş, kendi kendine. Dönerken de vadideki on iki vahşi atı peşine takip getirmiş. Bunu gören köylüler, toplanıp ihtiyardan özür dilemiş. “İhtiyar” demişler. “Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil, adeta bir devlet kuşu oldu, senin için. Şimdi bir at sürün var...”

“Karar vermek için gene acele ediyorsunuz.” demiş, ihtiyar. “Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece, bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu, daha başlangıç. **Bir kitap okuduğunuzda, birinci cümlemin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?**” Köylüler, bu defa açıkça ihtiyarla dalga geçmemişler ama içlerinden “Bu adam, sahiden tuhaf!” diye geçirmişler...

Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu, attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul, şimdi uzun zaman yatmak zorunda kalacakmış. Köylüler, gene gelmişler ihtiyara. “Bir kez daha haklı çıktın.” demişler. “Bu atlar yüzünden tek oğlun, bacağını uzun süre kullanamayacak. Oysa, sana bakacak başka birisi de yok. Şimdi, eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın.” demiş.

İhtiyar, “Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz.” diye cevap vermiş. “O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağını kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağını size, asla bildirilmez.” Birkaç hafta sonra, düşmanlar, kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral, son bir ümitle eli silah tutan bütün gençleri askere çağırmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almış. Köyü matem sarmış. Çünkü, savaşın kazanılmasına imkân yokmuş. Giden gençlerin ya öleceğini ya da esir düşeceğini herkes biliyormuş.

Köylüler, gene ihtiyara gelmiş. “Gene haklı çıktın.” demiş. “Oğlunun bacağı kırık ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler, belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağının kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer...”

“Siz erken karar vermeye devam edin.” demiş, ihtiyar. “Oysa ne olacağını kimse bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde... Ama bunların hangisinin talih, hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor.”

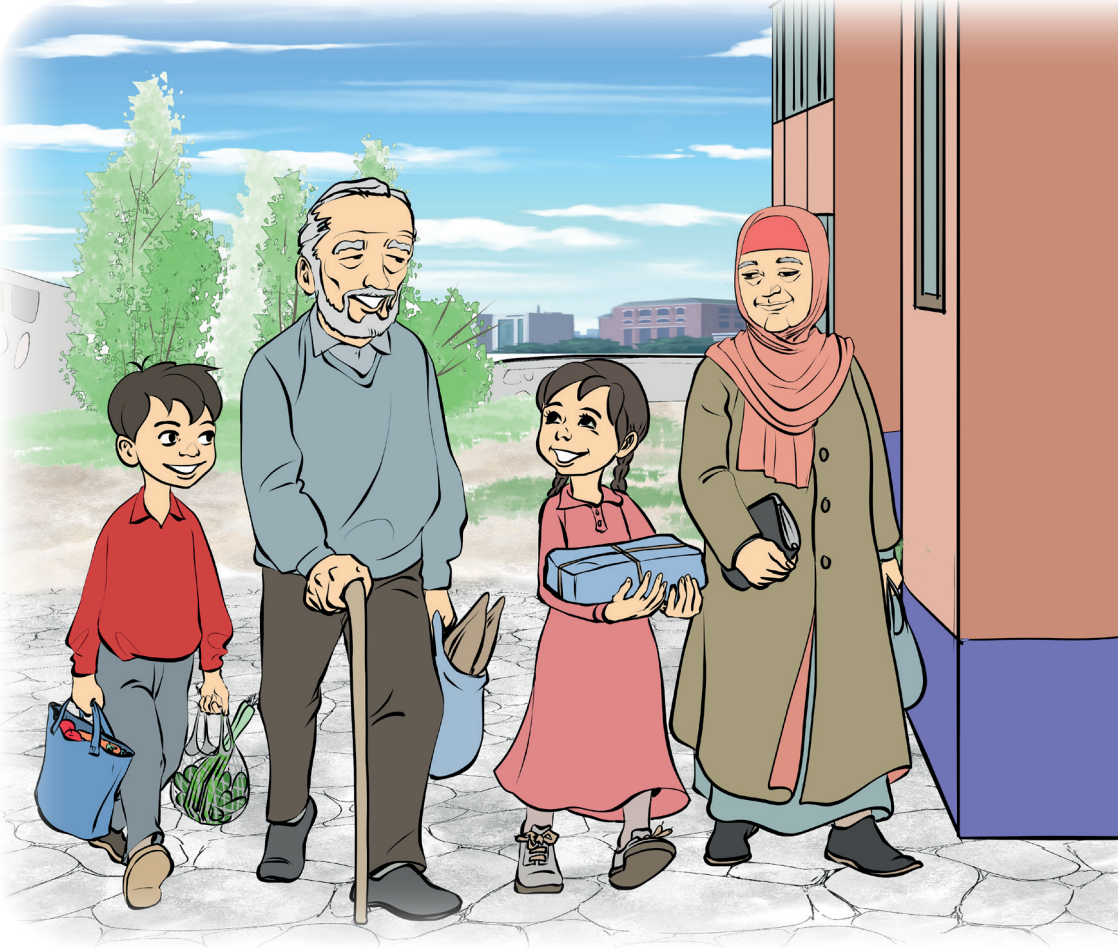
Yazar, öyküsünü şu nasihatle tamamlamış:

“Acele karar vermeyin. Hayatın küçük bir dilimine bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçının. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsınız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz.” (Kaynak; MEB 8. Sınıf ders kitabı/2018)

Hikâye Yorumlama Soruları

- ✓ Hikâyeden nasıl bir sonuç çıkarabiliriz?
- ✓ Hikâyede en çok ne hoşunuza gitti?
- ✓ Karşılaştığımız bir olay sonrası acele davranmanın ne gibi sonuçları olabilir?
- ✓ Sizler de acele karar verip, sonra pişman olduğunuz olaylar yaşadınız mı?

SİNAN İLE ELİF SİTEDE

Sinan ile Elif Ankara'nın merkeze uzak bir mahallesinde oturuyorlardı. Evleri üç katlı bir binanın orta katındaydı. Bir gün annesi ile babası Sinan ile Elif'e çocuklar yemekten sonra sizinle önemli bir konu hakkında konuşmak istiyoruz, dediler. Sinan ile Elif, merak içinde beklemeye başladılar.

Oturma odasına geçerek anne ve babalarının açıklamasını beklediler. Babaları Selim Bey, "Çocuklar, yeni bir eve taşınalım mı?" diye sordu. Sinan ile Elif, suratlarını asarak, birlikte "Hayır!" dediler. Bunun üzerine babaları ve anneleri bilgisayardan yeni taşınmayı düşündükleri evi gösterdiler.

Koca koca binaları gören Sinan ile Elif, bir ağızdan "Biz burada yaşamak istemeyiz." dediler. Bunun üzerine Selim Bey, "Oğlum, kızım bu ev çok güzel, taşınalım, siz de çok beğeneceksiniz." dedi. Bunun üzerine Sinan ile Elif yeni eve taşınmaya onay verdi. Birkaç gün içinde ailece çalışarak yeni eve eşyalarını yerleştirdiler.

Sinan ilköğretim üçü; Elif, ortaokul bire gidiyordu. Taşındıkları yeni sitede arkadaş edinmek istediler. Karşı komşularının çocuklarına selam verdiler, soğuk bir karşılık aldılar. Ellerindeki yiyecekleri paylaşmak istedikleri alt kat komşunun çocuğu, birden onlardan uzaklaştı. Üst kattaki komşu çocuğuyla bisiklet sürmek istediler, dudak bükerek yanlarından ayrıldı.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

Kısacası ne yapsalar apartmandaki çocuklarla iletişim kuramadılar. Elif umudunu kesmedi. Kardeşi Sinan'a "Sabreden derviş muradına ermiş." dedi. Sinan ablasına bu sözün anlamını sorunca Elif, "Bir olumsuzlukla karşılaşan kişi, onu aşmak için çaba gösterirse er veya geç o olumsuzluğu aşar." anlamına gelir, dedi. Elif ve Sinan sitedeki çocuklarla nasıl arkadaşlık kuracakları konusunda bir plan yaptılar.

Ertesi gün evlerinden çıkınca gördükleri herkese selam verdiler, güler yüzle herkesin hatırını sordular. Bazen sitenin bahçesinde ve apartmanda gördükleri yaşlıların ellerindeki eşyaların taşınmasına yardım ettiler, bazen de apartmandaki yaşlı ve hasta kişilerin küçük alışverişlerini (ekmek, süt, gazete vb.) yaptılar. Vakit buldukça da sitedeki üç-altı yaş grubu çocuklarla oyunlar oynadılar. Bir hafta bu şekilde hareket ettikten sonra insanlarda az da olsa değişim gördüler.

Bir gün kapının zili çalındı. Elif kapıyı açınca karşı komşunun kızı Asya'yı gördü. Asya, Elif'e "Birlikte sitenin parkında oynayalım mı?" diye sordu. Elif, Asya'ya "Kardeşim Sinan'la birlikte oynamaya geliyoruz." dedi. Beş dakika içinde Elif, Asya ve Sinan sitenin parkına gitmişti. Onları gören bir iki çocuk da "Biz de size katılabilir miyiz?" diye sorunca "Elbette, katılabilirsiniz." dediler. Onlar da oyuna katılınca ortalık daha da şenlendi.

Oyundan sonra çocuklar evlerine giderken yaşlı bir teyze ile amcanın alışveriş poşetlerini taşımakta zorlandıklarını görünce hep birlikte onlara yardım ettiler. Süleyman Amca ile Hatice Teyze, çocuklara yardımları dolayısıyla teşekkür ederek, hepsine birer mandalina ikram ettiler. Daha sonra çocuklar bir sonraki gün buluşmak üzere evlerine gitti.

Önceleri kendilerine selam vermekten kaçınan çocuklar ve aileler de sitede yavaş yavaş oluşan çocuk birlikteliğine destek verdiler. Böylece bir atasözü daha yerini buldu.

Murat ERDOĞAN

Hikâye Yorumlama Soruları

- ✓ Hikâyeden nasıl bir sonuç çıkarabiliriz?
- ✓ Hikâyede en çok ne hoşunuza gitti?
- ✓ Sinan ve Elif'in yerinde siz olsaydınız nasıl davranırdınız?
- ✓ Sabretmek, susmak, eylemsizlik ve olurlu bırakmak mıdır?
- ✓ Sabır denilince aklına neler geliyor?
- ✓ Karşılaştığımız zorluklar karşısında pes etseydik ne olurdu?

MULTİMEDIA ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değer konusunda örnek olması için derlenmiş video, kısa film vb. öneriler, web araçlarıyla yapabileceğiniz etkinlikler yer alacaktır.

ÇEDES Uygulama mekanlarının hangisinde bu etkinliği gerçekleştirebileceğinize dikkat etmeniz önerilir.

Gerekli teknik altyapısı uygun olan (bilgisayar, internet, projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahta vb.) herhangi bir mekânda öğrencilerinize bu içerikleri sunabilirsiniz.

Örnek 1

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://karsilkokulu.meb.k12.tr/icerikler/cedes-projesi-sabir-temali-vi-deo_14782224.html

Videoyu Gönderen İl: Kars

Okul: Kars İlkokulu

Hazırlayan Öğretmen: Meral NAYİR

Başlık: Sabır

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 5 dakika 04 saniye

Örnek 2

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://burdurmehmetcikortaokulu.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/15/01/751157/dosyalar/2024_02/08095522_d.mp4

Videoyu Gönderen İl: Burdur

Okul: Burdur Merkez Mehmetçik ortaokulu

Hazırlayan Öğretmen: Şükran KAYA

Başlık: Sabır Pizzası

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 2 dakika 41 saniye

ETKİNLİK HAVUZU

ŞEHİR VE KÜLTÜR/
KAMP VE SPOR TİF
ETKİNLİK ÖNERİSİ

OKUL İÇİ ETKİNLİĞİ

SOSYAL SORUMLULUK VE
TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMASI
OKUL DIŞI / MAHALLE
ETKİNLİĞİ

VELİ ÇALIŞMALARI
DENE/SÖYLE/ÜRET
HAREKETE GEÇ ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ayın değerine uygun öğrencilerimizle birlikte gerçekleştireceğimiz yukarıda sıralanan dört ana başlık altında gerçekleştirebileceğiniz etkinlik örneklerini bulacaksınız.

İmkânlarınıza göre bu etkinliklerden seçtiklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

Dikkat: Öğrencilerinizle birlikte yapacağınız okul dışı etkinliklerde yapılacak etkinlik ile ilgili velilerinizi bilgilendirmeyi, öğrencilerinizin bu etkinliğe katılımı için veli izin belgesi almayı unutmayınız.

Etkinlik Önerisi

Değerli eğitici, mahallenizde, yakın çevrenizde bulunan aşağıdaki mekânlardan birine gezi düzenleyebilirsiniz.

- ✓ Tek bir tarihi eserin hasarsız şekilde toprak yüzeyine çıkarmanın nasıl sabır gerektirdiği, fırça darbeleriyle milim milim ilerleyen bir çalışma olduğu anlatılabilmek için arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılmış tarihi eserlerin bulunduğu müzelere gidebilirsiniz.

- ✓ İlinizde bulunan tezhip, hat, kaligrafi, minyatür, kum sanatı, çömlek yapımı, cam sanatı, tahta oyma gibi sanat atölyelerinden birine gidebilir. Öğrencilerin sanatçıyı izlemesi, mümkünse yapılan işlemi deneyimlemesi sağlanır. İşin ustasından bir ürünün ortaya çıkması için gösterilen çaba, harcanan zaman ve emek ile ilgili bilgi alınır. Sabrın önemi vurgulanır.

Etkinlik Önerisi

Değerli eğitici, öğrencilere istediğimiz sonuca ulaşabilmek için sabır ile beklemenin önemini anlatmak adına, turşu kurma etkinliği yapılır.

Gerekli Malzemeler

- Lahana
- Havuç
- Salatalık
- Sirke,
- Salamura tuz
- Nohut
- Turşu yapılacak kap.

- Eğitici malzeme temininin koordinasyonunu yapar.
- Etkinlik günü turşu kurulur.
- Birkaç gün sonra, turşu henüz olmadan öğrencilerin tadına bakmalarını sağlayarak beğenip beğenmediklerini sorar.
- Vakti gelmeden yendiğinde olumsuz etkisi olabilecek örnekler vermelerini ister. (Olgunlaşmamış bir meyve, pişmemiş yemek gibi.)
- Yaklaşık yirmi gün beklenir.
- Turşu hazır olduğunda hep beraber yenir.

Etkinlik sonrası eğitici,

- ✓ Turşuyu yemek için neden bekledik?
- ✓ Sabırsızca davranıp hemen yeseydik ne olurdu?
- ✓ Sonuçtan memnun kalır mıydık?
- ✓ Yirmi gün sonunda sonuçtan memnun kaldık mı?
- ✓ Günlük hayatımızda sabretmemiz gereken durumlar neler?
- ✓ Bir hedefe ulaşmak için sabırlı olmak bize ne kazandırır?

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

- ✓ Derslerimizde başarılı olabilmek için neye ihtiyacımız var?

Sorularını yöneltir. Her şeyin bir zamanı olduğunu söyleyerek, zamanını beklemenin, sabırlı olmanın önemini vurgular.

Etkinlik Önerisi

SESSİZ SİNEMA

Eğitici, sabır ile ilgili aşağıda verilen atasözü ve deyimleri bir gün önceden öğrencilerle paylaşır.

Verdiği listede bulunan atasözü ve deyimlerle ilgili oyun oynayacaklarını söyler ama oyunla ilgili bilgi vermeyip bu konuda sabırlı olmaları gerektiğini, verilen listeyi çalışarak gelmeleri gerektiğini söyler.

Etkinlik günü öğrencileri iki gruba ayırarak sessiz sinema oynayacaklarını her gruba aynı sayıda atasözü ve deyim düşeceğini söyler.

Eğitici, listedeki atasözleri ve deyimleri küçük kartlara yazarak atasözleri ve deyimler için iki ayrı kavanoz hazırlar.

Her grup sırayla atasözü ve deyimlerden seçim yaparak grubuna el hareketleri ile seçtiği kartı anlatmaya çalışır.

En fazla puan toplayan grup kazanır.

Sabretmekle İlgili Atasözleri

- ✓ Sabrın sonu selamettir.
- ✓ Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.
- ✓ Sabreden derviş, muradına ermiş.
- ✓ Allah sabırlı kulunu sever.
- ✓ Sabreyle işine, hayır gelsin başına.
- ✓ Gün doğmadan neler doğar
- ✓ Emek olmadan yemek olmaz
- ✓ Akan su yosun tutmaz
- ✓ Zahmetsiz rahmet olmaz
- ✓ Fakirlik ayıp değil ama tembellik ayıp

Sabretmekle İlgili Deyimler

- ✓ Sabrı taşmak
- ✓ Sabrı tükenmek: Sabır çekmek
- ✓ Sabır Taşı
- ✓ Elinden geleni yapmak
- ✓ Göğüs germek
- ✓ Gözleri yollarda kalmak
- ✓ Dört gözle beklemek
- ✓ Bir yola baş koymak
- ✓ Dişini sıkmak
- ✓ Geceyi gündüze katmak

Etkinlik Önerisi

Eğitici, öğrencilerinden parça sayısı yaş grubuna göre seçilecek bir puzzle tamamlamasını ister. Oldukça sabır isteyen puzzle tamamlama için ailelerden destek istenir. Kolay olmayan bu sürecin sonunda öğrenciden, son puzzle yerine konarken ki mutluluğunu fotoğraflaması istenir.

AYET-İ KERİMELER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek ayetlerden örnek bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş ayetin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka ayetleri de kullanabilirsiniz.

Enfâl Suresi 46. Ayet;

“Sabırlı olun. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.”

HADİS-İ ŞERİFLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek hadislerden örnek bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş hadis-i şerifin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka hadisleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur;

“İman nedir?” sorusuna, “Sabırlı ve hoşgörülü olmak.” diyerek cevap vermişti.

(İbn Hanbel, IV, 386.)

ÖZLÜ SÖZLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek atasözleri, özdeyişler gibi özlü sözler örnekler bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş bu özlü sözlerin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka özlü sözleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz. Buradaki özlü sözler örnek olarak size verilmiştir.

Sabreyle işine, hayır gelsin başına.

sabır sıkıntının, darlığın anahtarıdır. **(Mevlana)**

Toprakla geldi bize dört nitelik:

Sabır, hoş huy, tevekkül ve yücelik. **(Yunus Emre)**

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖNERİSİ

✓ Öğrencilere kazanımları ile alakalı günlük tutturabilirsiniz.

Şubat Ayı Fasikülü

DEĞER ADI: SABIR

4

HEDEFE ODAKLAN	KAZANIM Değerli eğitici, bu hafta yapacağınız etkinlik ve yürüteceğiniz faaliyetlerle öğrencilere neler kazandırabileceğinizi bu bölümde bulabilirsiniz.	1. Sabır ve tahammül kavramları arasındaki farkı kavrar. 2. Günlük hayatta karşılaştığı sorunları sabrederek ve akılcı yollarla aşabileceğini anlar. 3. Sabırlı olmanın kişiye kazandırdıklarını kavrar.
UYGULAMA MEKANINI BELİRLE	ÇEDES UYGULAMA MEKANLARI Değerli eğitici, bu bölüm, yapmayı planladığınız etkinliği ÇEDES uygulama mekanlarından hangilerinde yapabileceğiniz hakkında sizlere hatırlatıcı olarak hazırlanmıştır.	ÇEDES Uygulama Usul ve Esasları bölümünde yer verilen uygulama mekânlarından uygun olan bir yer belirlenir.
HAZIRLAN	MOTİVASYON VE ÖN BİLGİ Değerli eğitici, bu bölümde yapmayı planladığınız etkinliğe öğrencilerinizi nasıl hazırlayabileceğinize dair örnek içerikler bulacaksınız. Sizler daha farklı motivasyonu ve ilgiyi artırıcı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz. Buradaki içerikler örnek olarak size sunulmuştur.	Öfke, kızgınlık, aceleci olmak gibi davranışlar her zaman sonucu bizim aleyhimize çevirir. Sabır ise katlanılması zor gibi görünse de sonucunda insanı mutluluğa ve huzura kavuşturur. Başarıya ulaşmak için de sabır, altından bir anahtardır. Her şeyin gerçekleşmesi için zamana ihtiyaç vardır. Karşılaştıkları bir olay karşısında aceleci davranan insanlar için beklemek, zamana bırakmak zordur. Aslında en doğru kararlar akıl ve kalp süzgecinden geçtikten sonra, sabırla alınır. Böylece sabır bize kişilik özelliklerimizi de güzelleştirmeyi öğretir. ✓ Hiç ağırlık kaldırarak spor yaptınız mı? ✓ Halter sporunu biliyor musunuz? ✓ Dünyaca ünlü Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu'nu tanıyor musunuz? ✓ Hayat hikâyesini öğrenmeye ne dersiniz?

HİKAYE YORUMLAMA ÖNERİSİ

Değerli eğitimci,

Bu bölümde ilgili değere ilişkin, kolaylıkla yapabileceğiniz etkinlik türlerine ait örnek içerikler bulacaksınız.

İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

CEP HERKÜLÜ NAIM SÜLEYMANOĞLU

Etkinlik Yönergesi

Bulgaristan Türklerinin sesi...

1.47'lik bir dev...

On dört yaşındayken 1982 Brezilya Dünya Gençler Şampiyonası'nda 2 altın madalya kazandı ve üstüne bir de "tarihteki en genç dünya rekortmeni" unvanını aldı.

Yıl 1984'e gelindiğinde Bulgaristan'da Naim'le birlikte yükselen bir şey daha vardı: Türk düşmanlığı. Okullardaki Türkçe dersler kaldırıldı, camiler kapatıldı, kamuya açık alanlarda Türkçe konuşmak yasaklandı ve Türk vatandaşların ismi değiştirildi. Tüm bunlar elbette kendisi de bir Türk olan Naim'in hayatına ve sporuna etki edecekti. Bulgaristan'da olanlardan ne dünyanın ne de Türkiye'nin haberi olmuyordu. Naim'in adı "Naum Şalamanov" olarak değiştirildi. Naim bunun bir zulüm olduğunu Türkiye'ye ve dünyaya anlatmak için;1986 Avustralya Dünya Halter Şampiyonası'na katıldı. Sonrasında önce Londra'ya daha sonra da Turgut Özal'ın özel uçağıyla Türkiye'ye getirildi.

Daha lise çağındaydı. Bulgaristan'da olanları tüm dünyanın öğrenmesini sağladı. O dönem geçirdiği dizanteri hastalığını ve olimpiyatlara katılırsa ölümle burun buruna gelme ihtimalini göz ardı ederek bir ay gibi bir sürede 1988 Seul Olimpiyatları'na hazırlandı. Sadece bir ayda hazırlandığı olimpiyatlarda altı dünya rekoru kırdı ve altın madalyanın sahibi oldu. Olimpiyatların ardından Birleşmiş Milletler'de basın karşısına çıkan Naim Süleymanoğlu Bulgar yönetiminin Bulgaristan'daki Türklere uyguladığı asimilasyon politikasını tüm detaylarıyla işte şu sözleriyle anlattı:

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

-“Eviniz,işiniz,hattasevdiklerinizikaybedebilirsiniz amabir insanın hayatındakaybedebileceği en son şey kimliğidir. Bulgaristan’da yaşayan iki milyon Türk’ün isimleri değiştirildi. İşkence, zulüm gördüler. Bizim tek isteğimiz, evrensel insan haklarından, her bir dünya vatandaşı gibi faydalanalım, doğduğumuz topraklarda, sahip olduğumuz kimliğimizle özgürce yaşayalım. Bulgaristan bunu sağlayamıyorsa, o yerlerde yaşayan halkımızın, anavatana, Türkiye topraklarına dönmesine izin verilsin. Ben Naim SÜLEYMANOĞLU, bugün ve bundan sonra kırdığım her rekorun ardından, kazandığım her madalyanın peşinden, ‘ÖZGÜRLÜK, ÖZGÜRLÜK!’ diye haykıracağım. Bunu sadece zulme uğramış Türk halkı için değil, insan hakları elinden alınmış her insan için yapacağım.”

Bu gelişmeden birkaç ay sonra Bulgar yönetimi uluslararası baskılar nedeniyle sınır kapılarını Türkiye’ye göç etmek isteyen Bulgaristan Türklerine açmak zorunda kaldı. Süleymanoğlu Naim, 21 yaşında bir delikanlıyken bir milyona yakın Bulgaristan Türkünün kimliğine, özgürlüğüne ve anavatana kavuşmasını sağlamıştı.

Naim, Türk millî takımında üç olimpiyat, altı dünya şampiyonluğu ve iki Avrupa şampiyonluğu altın madalyası kazandı. Maruz bırakıldığı şartlar karşısında asla vazgeçmedi, sıkılmadı ve sabrederek çalıştı. Bu sabrının ve çalışmasının sonucunda Naim Süleymanoğlu, halteri yerden kaldırırken, aynı zamanda ayaklar altına alınan insanlığı ve Bulgaristan Türklerinin onurunu da ayağa kaldırdı.

<https://ytb.gov.tr/haberler/naum-salamanov-degil-naim-suleymanoglu>

Hikâye Yorumlama Soruları

- ✓ Pes etmek ve sabırlı olmak arasında nasıl bir bağ kurulabilir?
- ✓ Karşılaştığımız bir sorun karşısında herhangi bir çaba göstermeden beklersek sabırlı davranmış olur muyuz?
- ✓ Sabırlı olmak sadece bireysel başarımız ve mutluluğumuz için mi önemlidir?
- ✓ Sabrın toplumsal kazanımları neler olabilir?

MULTİMEDIA ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değer konusunda örnek olması için derlenmiş video, kısa film vb. öneriler, web araçlarıyla yapabileceğiniz etkinlikler yer alacaktır.

ÇEDES Uygulama mekanlarının hangisinde bu etkinliği gerçekleştirebileceğinize dikkat etmeniz önerilir.

Gerekli teknik altyapısı uygun olan (bilgisayar, internet, projeksiyon cihazı veya etkileşimli tahta vb.) herhangi bir mekânda öğrencilerinize bu içerikleri sunabilirsiniz.

Örnek 1

Video Tanıtıcı Notlar

Video link: https://21haziranilkokulu.meb.k12.tr/icerikler/cedes-sabir-konu-lu-film_14786415.html

Videoyu Gönderen İl: Sakarya

Okul: 21 Haziran İlkokulu

Hazırlayan Öğretmen: Yasemin AKTAŞ

Başlık: Tüm İyi Şeyle Sabırdan Sonra Gelir

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel/Orta Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 2 dakika 44 saniye

Örnek 2

Video Tanıtıcı Notlar:

Video link: https://vanselahattinulkumenilkokulu.meb.k12.tr/icerikler/cedes-projesi-kap-saminda-subat-aji-sabir-konulu-video-cekilmistir_14782942.html

Videoyu Gönderen İl: Van

Okul: Selahattin Ülkümen İlkokulu

Hazırlayan Öğretmen: Recep ALKAN

Başlık: Sabır

Kaynak: Okul Web Sitesi

Uygunluk: Temel Öğretim seviyesine uygundur.

Süre: 2 dakika 35 saniye

ETKİNLİK HAVUZU

ŞEHİR VE KÜLTÜR
KAMP VE SPOR TİF
ETKİNLİK ÖNERİSİ

OKUL İÇİ ETKİNLİĞİ

SOSYAL SORUMLULUK VE
TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMASI
OKUL DIŞI / MAHALLE
ETKİNLİĞİ

VELİ ÇALIŞMALARI
DENE/SÖYLE/ÜRET
HAREKETE GEÇ ÖNERİSİ

Değerli eğitici,

Bu bölümde ayın değerine uygun öğrencilerimizle birlikte gerçekleştireceğimiz yukarıda sıralanan dört ana başlık altında gerçekleştirebileceğiniz etkinlik örneklerini bulacaksınız.

İmkânlarınıza göre bu etkinliklerden seçtiklerinizi gerçekleştirebilirsiniz. İsterseniz verilen örnekten hareketle daha farklı etkinlikler oluşturabilir ve uygulayabilirsiniz.

Dikkat: Öğrencilerinizle birlikte yapacağınız okul dışı etkinliklerde yapılacak etkinlik ile ilgili velilerinizi bilgilendirmeyi, öğrencilerinizin bu etkinliğe katılımı için veli izin belgesi almayı unutmayınız.

Etkinlik Önerisi

SABIR MI? TAHAMMÜL MÜ?

Değerli Eğitici;

Sabır; öğrencilere, kötü ve çirkin işlerle mücadeleyi içeren aktif bir süreç, tahammül ise kötülüğe sessiz kalmayı içeren pasif bir süreç olarak izah edilir.

Sabır, her türlü engele rağmen ısrarla hakkı savunmak, Allah için doğru olanı yapmakta direnmek tahammül ise, zulüm ve adaletsizlik bile olsa bir duruma farklı nedenlerden çeşitli beklentilerden dolayı bir zorluğu taşımak üstesinden gelmeye uğraşmamak olarak izah eder.

Eğitici, biri küçük diğeri büyük iki bardak getirir. Bardakları bir tepsiye koyar. Bir sürahi ile her ikisine de su doldurur. Bardaklar dolduğu halde su dökmeye devam eder. Çocukların tepki vermesini bekler. Her iki bardaktan fazlasıyla su taşar.

Çocukların meraklı bakışları arasında kapasitesinden fazla su doldurdum değil mi?

Küçük olan bardak önce taşı, büyük olan daha sonra taşı ama sonuçta her ikisi de taşı. Ben doldurmaya devam ederken siz neden birden tepki verdiniz?, diye sorar.

Bu soruların cevapları üzerinde konuşurlar. Eğitici, tahammül etmenin bazı sıkıntı ve zorluklara katlanmak olduğunu ve her insanın bir tahammül sınırı olduğunu, bu sınırı aşmamanın gerektiğini ifade eder. Ancak sabrın direnç göstermek, gayret etmek, halinden razı olmak ve sonunda esenliğe kavuşmak olduğunu anlatır. Aşağıdaki tabloyu örnekteki kartlar halinde hazırlar ve çocuklara dağıtır. Bu şekilde “Nesi var?” oyununu oynarlar.

Nesi Var?

“Nesi Var?” oyununda, bir kişi ebe seçildikten sonra diğerleri hep birlikte sabır ve tahammül kartlarından birer tane seçerler. Ebe, her çocuğa sırasıyla “Nesi var?” diye sorarak aldığı dolaylı yanıtlarla arkadaşının elindeki kartın sabır mı tahammül mü olduğunu anlamaya çalışır. Sabır kartını seçtiğini varsayalım. Ebe sorar: “ Nesi Var?” Sorduğu kişi, sınırı var. Bil bakalım nedir? Ebe, tahammül, diyerek kimin kartına doğru cevap verirse o kişi ebe olur ve oyun böyle devam eder. Ebenin bilememesi durumunda ebeliği sürer. Sabır ve tahammül arasındaki farkları gösteren kartlar aşağıda bulunan tablodaki bilgiler doğrultusunda hazırlanır.

SABIR	TAHAMMÜL
GAYRET VARDIR	ŞİKAYET VARDIR
ÜMİT VARDIR	ÜMİTSİZLİK VARDIR
TEVEKKÜL VARDIR	İSYAN VARDIR
ŞÜKÜR VARDIR	MEMNUNİYETSİZLİK VARDIR
AKTİFLİK VARDIR	PASİFLİK VARDIR
DİRENÇ VARDIR	YILGINLIK VARDIR
DEVAM EDEN BİR SÜREÇTİR	SINIRI VARDIR

(Kaynak: DİB Değerler Eğitimi Etkinlik Kitabı)

Etkinlik Önerisi

NASIL SABIRLI OLABİLİRİM

Etkinlik Yönergesi

Eğitici, öğrencilere aşağıdaki soruları yöneltir.

- Sabır ve tahammül kavramları size ne ifade ediyor?
- Sabır ve tahammül arasındaki farklar nelerdir?
- Siz hayatınızda sabır göstermeye mi yoksa tahammül göstermeye mi gayret ediyorsunuz?

Cevaplar alındıktan sonra eğitici,

- Öğrencilerden bir kâğıda günlük hayatlarında tahammül etmekte zorlandıkları veya sabredemedikleri bir olay yazmalarını ve sonra kâğıdı katlamalarını ister. Kâğıtlara isim yazılmaz.
- Öğrencilerin yazdığı kâğıtları toplamak için bir öğrenci görevlendirir.
- Görevli öğrenci, toplanan kâğıtlardan rast gele bir seçim yaparak sesli bir şekilde okur.
- Tüm kâğıtlar sırayla okunur ve öğrencilerin beyin fırtınası yaparak olaylar karşısında nasıl sabırlı olunabileceği konusunda farkındalıkları artırılır.

Etkinlik Önerisi

Değerli Eğitici,

- Sabır konusuyla ilgili bu hafta gerekli izinler ve tedbirler alınarak hasta ve yaşlı ziyareti gerçekleştirilebilir.
- Ziyaret öncesi neler yapılması gerektiği, dikkat edilmesi gereken hususlar belirlenerek öğrencilerle paylaşılır.
- Bu ziyaretler, paydaş kurumlarımızın temsilcileriyle birlikte gerçekleştirilebilir.

Etkinlik Önerisi

Değerli Eğitici, sabır ve emeğin önemini anlatabilmek için öğrencilere evlerinde çiçek dikimi görevi verilebilir.

Etkinlik Yönergesi

- Öğrenciden mevsimine uygun olarak seçeceği çiçek tohumları ile saksıya dikim yapması,
- İlk dikimden başlayarak filizlenmesi ve büyümesine kadar fotoğraflayıp sürecin takibini yapması istenir.
- Çiçeğin nasıl sabır ve emekle filizlenip boy attığını gözlemlemesi sağlanarak, herhangi bir şeyin olgunlaşması için sabırlı olmanın önemine vurgu yapılır.

Etkinlik Önerisi

Değerli Eğitici, öğrencilerin konfor alanından çıkarak zorlu şartlar altında nasıl mücadele edilmesi gerektiğini, yaşayarak öğrenmeleri adına,

- Gençlik ve Spor Bakanlığı kamplarına veya protokol paydaşlarımızın izcilik faaliyetlerine katılım sağlanabilir.
- Doğa yürüyüşü yahut çadır kurma etkinliklerinde görev verilebilir.

AYET-İ KERİMELER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek ayetlerden örnek bulacaksınız. İsterseniz size örnek olarak verilmiş ayetin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka ayetleri de kullanabilirsiniz.

Lokmân Suresi 17. Ayet;

“Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir.”

HADİS-İ ŞERİFLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek hadislerden örnek bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş hadis-i şeriflin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka hadisleri de güvenilir kaynaklardan bularak kullanabilirsiniz.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur;

“... Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.”

(Müslim, Zekât, 124.)

ÖZLÜ SÖZLER

Değerli eğitici,

Bu bölümde ilgili değerle ilişkilendirilebilecek atasözleri, özdeyişler gibi özlü sözler örnekler bulacaksınız.

İsterseniz size örnek olarak verilmiş bu özlü sözlerin haricinde kazanım ve konuyla ilişkili gördüğünüz başka özlü sözleri de güvenilir kaynaklardan kullanarak kullanabilirsiniz. Buradaki özlü sözler örnek olarak size verilmiştir.

“Sabır acıdır ancak meyvesi tatlıdır.”

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖNERİSİ

- ✓ Öğrencilere kazanımları ile ilgili günlük tutturabilirsiniz.
- ✓ Veli ziyaretleri gerçekleştirebilirsiniz.
- ✓ Fasikül sonunda bulunan SABİR Değeri ile ilgili kazanımlara yönelik hazırlanmış Öğrenci Öz Değerlendirme Son Testini öğrencilerinize ve Veli Öğrenci Değerlendirme Formunu velilerinize uygulayabilirsiniz.

SABIR DEĞERİ ÖĞRENCİ ÖN TEST

Madde No	Sevgili öğrenciler; Aşağıda verilen ifadelerle ilgili tutum ve davranışlarınızı hangi sıklıkla gerçekleştirdiğinizi yandaki bölümde işaretleyiniz.	Her zaman	Çoğunlukla	Nadiren	Hiçbir zaman
1.	Zorluklarla karşılaştığımda sabırlı olmaya çalışırım.				
2.	Sabırlı olmanın insanı geliştirdiğine inanırım.				
3.	Sabretmenin boyun eğmek değil mücadele etmek olduğunu bilirim.				
4.	Başladığım işi mutlaka tamamlarım.				
5.	Zorlukları aşabilmek için çözüm yolları ararım.				
6.	Zorluklar karşısında hemen pes ederim.				
7.	Ailemden bir şey istediğimde uygun zamanı gelmesine sabırla beklerim.				
8.	Hedefime ulaşmak için sabretmem gerektiğini bilirim.				
9.	Hedeflerimi ulaşma konusunda kararlı ve azimliyimdir.				
10.	Başarıya ulaşmak için düzenli çalışmam gerektiğini bilirim.				
11.	Engeller karşısında cesaretimi korurum.				
12.	Bana karşı haksızlık yapıldığında sakin kalıp kendimi savunabilirim.				
13.	Üzücü bir olayla karşılaştığımda kendimi kontrol edebilirim.				
14.	Engeller karşısında cesaretimi korurum				
15.	Çevreme sabırlı olmayı tavsiye ederim				
16.	Bana bir şey anlatıldığında sabırla dinleyebilirim.				

SABIR DEĞERİ ÖĞRENCİ SON TEST

Madde No	Sevgili öğrenciler; Aşağıda verilen ifadelerle ilgili tutum ve davranışlarınızı hangi sıklıkla gerçekleştirdiğinizi yandaki bölümde işaretleyiniz.	Her zaman	Çoğunlukla	Nadiren	Hiçbir zaman
1.	Zorluklarla karşılaştığımda sabırlı olmaya çalışırım.				
2.	Sabırlı olmanın insanı geliştirdiğine inanırım.				
3.	Sabretmenin boyun eğmek değil mücadele etmek olduğunu bili- rim.				
4.	Başladığım işi mutlaka tamamlarım.				
5.	Zorlukları aşabilmek için çözüm yolları ararım.				
6.	Zorluklar karşısında hemen pes ederim.				
7.	Ailemden bir şey istediğimde uygun zamanı gelmesine sabırla beklerim.				
8.	Hedefime ulaşmak için sabretmem gerektiğini bilirim.				
9.	Hedeflerimi ulaşma konusunda kararlı ve azimliyimdir.				
10.	Başarıya ulaşmak için düzenli çalışmam gerektiğini bilirim.				
11.	Engeller karşısında cesaretimi korurum.				
12.	Bana karşı haksızlık yapıldığında sakın kalıp kendimi savunabili- rim.				
13.	Üzücü bir olayla karşılaştığımda kendimi kontrol edebilirim.				
14.	Engeller karşısında cesaretimi korurum				
15.	Çevreme sabırlı olmayı tavsiye ederim				
16.	Bana bir şey anlatıldığında sabırla dinleyebilirim.				

Proje değerlendirme		Evet	Hayır
1.	ÇEDES Değerler Kulübü çalışmalarına katılmaktan memnun musunuz?	(E)	(H)
2.	Yapılan etkinliklerin sizde olumlu yönde davranış değişikliği meydana getirdiğini düşünüyor musunuz?	(E)	(H)
3.	ÇEDES projesi kapsamında hangi etkinliklerin yapılması sizi mutlu etti/eder?		

SABIR DEĞERİ VELİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Madde No	Sevgili veliler; Aşağıda verilen ifadelerle ilgili tutum ve davranışlarınızı hangi sıklıkla gerçekleştirdiğinizi yandaki bölümde işaretleyiniz.	Her zaman	Çoğunlukla	Nadiren	Hiçbir zaman
1.	Zorluklarla karşılaştığında sabırlı olmaya çalışır.				
2.	Sabırlı olmanın insanı geliştirdiğine inanır.				
3.	Sabretmenin boyun eğmek değil mücadele etmek olduğunu bilir.				
4.	Başladığı işi mutlaka tamamlar.				
5.	Zorlukları aşabilmek için çözüm yolları arar.				
6.	Zorluklar karşısında hemen pes eder.				
7.	Ailesinden bir şey istediğinde uygun zamanın gelmesini sabırla bekler.				
8.	Hedefine ulaşmak için sabretmesi gerektiğini bilir.				
9.	Hedeflerine ulaşma konusunda kararlı ve azimlidir.				
10.	Başarıya ulaşmak için düzenli çalışması gerektiğini bilir.				
11.	Engeller karşısında cesaretini korur.				
12.	Haksızlığa uğradığında sakin kalıp kendini savunabilir.				
13.	Üzücü bir olayla karşılaştığında kendimi kontrol edebilir.				
14.	Engeller karşısında cesaretini korur.				
15.	Çevresine de sabırlı olmayı tavsiye eder.				
16.	Kendisine bir şey anlatıldığında sabırla dinleyebilir.				

Proje değerlendirmesi		Evet	Hayır
1.	ÇEDES Değerler Kulübü çalışmalarına öğrencinizin katılmasından memnun musunuz?	(E)	(H)
2.	Yapılan etkinliklerin öğrencinizde olumlu yönde davranış değişikliği meydana getirdiğini düşünüyor musunuz?	(E)	(H)
3.	ÇEDES projesi ile ilgili görüş, fikir ve önerileriniz varsa aşağıdaki alana yazabilirsiniz.		

VELİ DESTEK MEKTUBU

Değerli Velimiz,

ÇEDES Projesi kapsamında bu ay sabır konusunu işliyoruz. Anlatması, yaşaması ve uygulaması en zor olan konudayız. Sabır ne kadar zor ve tatlıdır. Biz büyüklerin hayat tecrübesinin, sabrın ne kadar zor ve bir o kadar da değerli olduğunu anlamamıza yeterli olduğunun farkındayız. Peki ya çocuklarımıza; göz aydınlığımız, umudumuz, geleceğimiz olan yavrularımıza bu değeri nasıl kazandırabiliriz.

Sabır kuşanmadığımız, ihtiyaç duymadığımız gün yoktur neredeyse. O halde sabrın sonu selamettir, diyerek güzel bir sabırla yavrularımıza örnek olarak, gayret göstermeliyiz. Sabır öncelikle bizlere düşüyor. Gençlerimizde teknolojik gelişmeler ve değişimler bağlamında, hız çağına ayak uydurmaya çalışan hoşlanmadığımız davranışsal durumlarla karşı karşıya gelebiliriz. Bu durumlar bazen sabır duygumuzu yitirmemize sebep olabilir. Gelenek ve gelecek arasında yerini almaya çalışan gençlerimizi bazen aceleci ve sabırsız olarak nitelendirebiliriz. Ancak onları ve çağı doğru okuyarak onlara kendi tecrübelerini oluşturacak imkânlar sağlamalıyız. Rehberlik ederken kendi tecrübelerimizi dayatmak yerine, bizim de aceleci tutumlarımız olduğunu ve hayatın olağan akışında sabrı kazandığımızı unutmamalıyız.

Zorlukların ve mücadelenin hayatın bir parçası olduğunu, umudun, güzel günlerin bazen yaşanan zorluklar ardından geldiğini, bununla ilgili anılarımızı; onların bizi dinlemeye hazır oldukları, sevinçli anlarında doğru bir iletişimle anlatmalıyız. Onların davranışlarını yargılamadan, empati yaparak yaşanan süreci değerlendirmelerine fırsat vermeliyiz.

Bizler de Değerler Kulübü olarak bu ayki değerimiz olan sabır konusunu işlerken sabırlı bir insanın nasıl davranması gerektiğini etkinliklerle kazanıma dönüştürmek istiyoruz. Başarıya ve hedeflerimize ulaşabilmek için sabır değeri yanında özgüven, özveri, düzenli çalışmak, sebat, kararlılık, gayret, ısrar gibi özelliklere sahip olmanın öneminden bahsederek öğrencilerimizin bilgi düzeyini arttırmak, öğrencilerimizde farkındalık meydana getirmek ve aşağıdaki tabloda yer verilen hedef davranışları öğrencilerimize kazandırmak istiyoruz.

Sabır değerimizi işlerken; sizlerin izni ve desteğiyle okul içi etkinlik, sosyal sorumluluk ve toplum hizmeti çalışması, okul dışı / mahalle etkinliği, şehir, kültür kamp ve sportif faaliyetler, veli çalışmaları, dene/söyle/üret harekete geç önerisi, multimedya gibi birçok farklı etkinlikten seçtiklerimizle çalışmalarımızı gerçekleştireceğiz.

Köklerimizden aldığımız bütün güzellikleri yavrularımızın geleceğine taşıırken; onların çift kanatlı bireyler olarak yetişmesi için milli ve manevi değerlerine haiz fertler olabilmeleri için sizlerle birlikte kıymetli bir yolculuğa çıktık. Bu yolun kalıcı ve etkili olabilmesinde önemli bir aşamaya geldik. Hedeflerimize ulaşmada siz değerli velilerimizin destekleri bizim için çok önemlidir. Bu nedenle yapacağımız etkinlikler süresince sizlerin de bize destek olacağına inanıyoruz. Özellikle kaynaşma, duygu, düşünce ve fikir paylaşımı amacıyla yapacağımız “Veli Buluşmaları” etkinliğinde sizleri de aramızda görmek, bizler için mutluluk verici olacaktır.

Kazanımlara ulaştırmada yapacağımız etkinliklerin etkili ve kalıcı olabilmesi için,

1. Bu ay yapılan etkinliklerle ve bu etkinlikleri yaparken neler hissettikleri ile ilgili çocuğunuzla sohbet etmenizi,
2. Sabır değeriyle ilgili anılarınızı, tecrübelerinizi ve örnek olayları paylaşmanızı,

VELİ DESTEK MEKTUBU (ARKA YÜZ)

3. Çocuğunuzun olumlu davranışlarını takdir etmenizi,
4. Sabır ile ilgili çocuğunuza verilen “dene/ söyle/ üret/ harekete geç” etkinliğine destek vermenizi,
5. Ay sonunda sizlerle paylaşacağımız veli geri dönüt ölçeğini titizlikle cevaplamanızı,

En önemlisi de söz, tutum ve davranışlarınızla çocuğunuza örnek olmanızı önemsiyoruz. Bu güzel yolda sizlerle elbirliği ile yürümekten mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Destek ve gayretleriniz için şimdiden çok teşekkür ederiz.

HEDEF KAZANIMLAR		YAPILABİLECEK ETKİNLİK TÜRLERİ
SABIR	1. HAFTA 1. Sabır ne olduğunu, neleri gerektirdiğini ve bireye kazandırdıklarını fark eder. 2. Hayattaki zorluklar karşısında sabırlı olmanın önemini kavrar. 3. İletişim esnasında bireylerin birbirlerini sabırla dinlemeleri gerektiğinin önemini fark eder. 4. Sabırlı davranabilmek için olumlu bakış açıları ve yöntemler geliştirir. 5. İsteklerin ve haklı taleplerin yerine getirilmesinin zaman alacağını fark eder.	ÇEDES uygulama mekanlarında; Eğitim öğretim sürecinde eğlenerek, yaparak, yaşayarak, deneyerek, sorgulayarak öğrenme süreci tercih edilirken • etkin hikaye dinleme, video izleme, • görsel yorumlama, drama, • kısa film, • röportaj, • okul içi ve yakın çevre (mahalle) etkinlikleri, uzak çevre (müze vb.) etkinlikler ile öğrenci ve veli çalışmaları yapılabilecektir. Not: Yer verilen etkinlikler, öğreticinin tercihine ve uygulama mekanının elverişli olma durumuna göre değişiklik gösterebilir.
	2. HAFTA 1. Kısa vadeli çabaların derhâl sonuç vermeyeceğini, başarının uzun vadeli bir çaba gerektirdiğini fark eder. 2. Hedefe ulaşmak için sabretmenin önemini kavrar. 3. Başarılı insanların ortak özelliklerinden birinin sabretmek olduğunu fark eder. 4. Hedefe ulaşmak için sabırla beraber özgüven, özveri, düzenli çalışmak, sebat, kararlılık, gayret, ısrar gibi özelliklerin de önemli olduğunu kavrar.	
	3. HAFTA 1. Hedefe ulaşmada sabırlı olmanın önemini fark eder. 2. Sabır gösterilmesi gereken durumları fark eder. 3. Farklı durumlarda sabır göstermenin önemini açıklar.	
	4. HAFTA 1. Sabır ve tahammül kavramların arasındaki farkı kavrar. 2. Günlük hayatta karşılaştığı sorunları sabrederek ve akılcı yollarla aşabileceğini anlar. 3. Sabırlı olmanın kişiye kazandırdıklarını kavrar.	

Bu tabloda gördüğünüz ifadeler, yapacağımız etkinliklerle öğrencilerimize kazandırmayı hedeflediğimiz kazanımları ve bu süreçte kullanmayı planladığımız yöntem ve teknikler göstermektedir.

SABIR SÖZLÜĞÜ

AZİM: Bir işteki engelleri yenme kararlılığı.

DARDA KALMAK: Sıkıntı içine girmek, zor duruma düşmek.

DERMAN: Takat, bir hastalığı iyileştiren ilaç.

DESTAN: Tarih öncesi tanrı, tanrıça, yarı tanrı ve kahramanlarla ilgili olağanüstü olayları konu alan şiir.

DİRAYET: İnce şeyleri kavrayış, zekâ, beceriklilik.

EMEK: Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü; alın teri, Uzun ve yorucu, özenli çalışma. İnsanın bilinçli olarak belli bir amaca ulaşmak için giriştiği, hem doğal ve toplumsal çerçevesini hem de kendisini değiştiren çalışma süreci.

ENSTİTÜ: Bir üniversiteye bağlı veya bağımsız bir kuruluş olarak genellikle araştırma yapan ve bazı durumlarda öğretime de yer veren eğitim kurumu.

ENVAİ: Enva kelimesi nev kelimesinden türetilmiştir ve Arapça kökenlidir. Nev, cins ve tür anlamına gelirken Enva da bu kelimenin çoğuludur.

GAYRET: Çalışma isteği; mücadele, çaba. Koruma, esirgeme, kayırma duygusu.

HARMAN: Biçildikten sonra tahıl demetlerinin üzerinden düven geçirilerek tanelerin başaklarından ayrılması işi. Bu işin yapıldığı yer veya mevsim.

HARMANLANMAK: Benzer türlerin birkaç çeşidi birbirine katılıp karıştırılmak:

HİKMET: Bir şeyin oluşundaki akıl erdirilemeyen gizli sebep. Öğüt verici söz. Hak ve hakikate uygun, kısa ve anlamlı söz.

İSTİKRAR: Aynı kararda olma, aynı biçimde sürme, bir düzende devam etme; stabilizasyon. Yerleşmiş olma, oturmuş olma, sabit duruma gelme; stabilizasyon.

KÂİNAT: Evren, zamir, mecaz herkes.

MAHLUKAT: Yaratılmış olan.

METANET: İlk anlamı: Metin olmak, insan psikolojisini olumsuz etkileyen durumlarda bile güçlü kalmayı başarmak. İkinci anlamı: Başını öne eğmemek, vakur olmak.

NAZAR: Belli kimselerde bulunduğu inanılan, kıskançlık veya hayranlıkla bakıldığında insanlara, eve, mala mülke hatta cansız nesnelere kötülük verdiğiğine inanılan uğursuzluk; göz. Bakış, bakma, göz atma.

REKORTMEN: Rekor kıran kimse.

SABIR: Acı, yoksulluk, haksızlık vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi. Olacak veya gelecek bir şeyi telaş göstermeden bekleme.

SEBAT: Sözünden veya kararlarından dönmeme; direşme. Bir işi sonuna değin sürdürme; direşme.

Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum

SELAMET: Esenlik.

SÜBHAN: Süphan kelimesi Türkçe’de “(özellikle yaratıcıyı) övme, tenzih etme” anlamına gelir. Allah kusursuzdur şeklinde yorumlanır.

TAHAMMÜL: Nesnenin, güçlü, zorlayıcı dış etkenlere karşı koyabilmesi, dayanması. İnsanın kötü, güç durumlara karşı koyabilme gücü; kaldırma, katlanma.

TEŞHİR: Gösterme, sergileme, herkese duyurma ,dile düşürme.

TEVEKKÜL: Herhangi bir işte elinden geleni yapıp daha sonrasını Allah’a bırakma, Allah’a güvenme.

TÜNEK: Kuşlar ve kümes hayvanlarının üzerinde tünedikleri dal veya sırık, geceleyecek, yatacak yer, ev

VASITA: Araç, taşıt.

VEFA: Sevgiyi sürdürme, sevgi, dostluk bağlılığı.

ZİYAN: Zarar, zarar edilmek.

ZİYAN ETMEK: Eylem. Yersiz, boş yere harcamak. Zarara uğramak.

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**Millî Eğitim Bakanlığı
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Beşevler Kampüsü F Blok
Yenimahalle / ANKARA
Tel 413 25 89 / 413 35 35
dogm@meb.gov.tr**

@cedesturkiye

@ÇEDES TÜRKİYE